

Letos bodo velenjski rudarji spet slavili. 3. julij je njihov praznik, dan rudarjev. Letošnji rudarski praznik pa bo svečnejši in pomembnejši, kot so bili vsi prejšnji. Trideset let so s svojimi žuljavimi rokami rudarji iz Velenja delali v novi svobodni Jugoslaviji.

Rudarjenje v Šaleški dolini sega sto let nazaj. To pomeni, da ima dolina že veliko tradicijo. Maloštevni kolektiv je zdaj prerasel v pomembno rudarsko in elektroenergetsko delovno skupnost na Slovenskem. Temu primerni pa so tudi rezultati, ki jih dosegajo delavci, združeni v rudarsko elektroenergetskem kombinatu Velenje.

Počastitev 100-letnice rudnika lignita Velenje, 30-letnice osvoboditve in dneva rudarjev je pomemben jubilej. In ne zgolj to! Pred rudarsko elektroenergetskim kombinatom bodo v prihodnjih letih velike naloge. Povečanje rudniških zmogljivosti in gradnja nove stopnje termoelektrarne v Šoštanju sta nalogi, ki segata izven delovnih obveznosti enega samega delovnega kolektiva. Zato mora biti skrb celotne slovenske družbene skupnosti usmerjena v Velenje, kjer delavci rudarsko elektroenergetskega kombinata ustvarjajo pomemben delež v energetiki Slovenije.

Vsem 5.500 delavcem, ki delajo v tem velikem kombinatu, velja v teh dneh pozornost vseh občanov in delovnih ljudi velenjske občine. Njim smo vsi skupaj dolžni ob jubileju in dnevu rudarjev iskreno čestitati za dosežene uspehe pri graditvi samoupravne socialistične Jugoslavije. Zatorej, SREČNO ob prazniku!

V jami velenjskega rudnika lignita

● RUDARSKA PARADA IN PROSLAVA OB VELENJSKEM JEZERU

Praznovanje v znamenju jubileja in dosežkov

Še nekaj dni in velenjski rudarji bodo spet slavili svoj stanovski praznik, 3. julij. Z njimi bo slavila vsa dolina, saj letos praznujejo tudi 100-letnico rudarjenja.

V ta namen bo v Velenju vrsta prireditev, ki se bodo začele že danes ob 19. uri, ko bodo v prostorih velenjske knjižnice odprli razstavo del likovne sekcije „RELIK“ iz Trbovelj.

V soboto, 28. tega meseca, bo v novem samskem domu REK ob Kidričevi cesti otvoritev razstave 118 del 93 likovnih ustvarjalcev iz vse Slovenije. Pokrovitelja razstave sta občinska kulturna skupnost in REK Velenje.

Popoldne istega dne se bo ob 16. uri začel na kotalkališču košarkarski turnir, na katerem bodo sodelovali košarkarji Olimpije, Lokomotive, Triglava in Beti. Zvečer ob 19. uri bodo predstavniki REK podelili v delavskem klubu jubilejne nagrade za 20-letno delo v delovni organizaciji ter priznanja vsem tistim rudarjem, ki so že deset let zvesti člani jamske reševalne čete.

V nedeljo popoldne se bo ob 16. uri začel na rokometnem igrišču rokometni turnir ženskih ekip, ob 19. uri pa bo v delavskem klubu sprejem za upokojence.

Ponedeljek bo minil v znamenju nove delovne zmage. Ob 17. uri bodo odprli nov samski dom ob Kidričevi cesti. Naslednji dan, v torek, 1. julija, se bo ob 17. uri začel veliki mednarodni miting na stadionu ob jezeru.

Dan pred praznikom bo ob 10. uri slavnostna seja delovne organizacije REK, na kateri bodo imenovali za častnega člana kolektiva predsednika CK ZKS Franceta Popita. Na seji

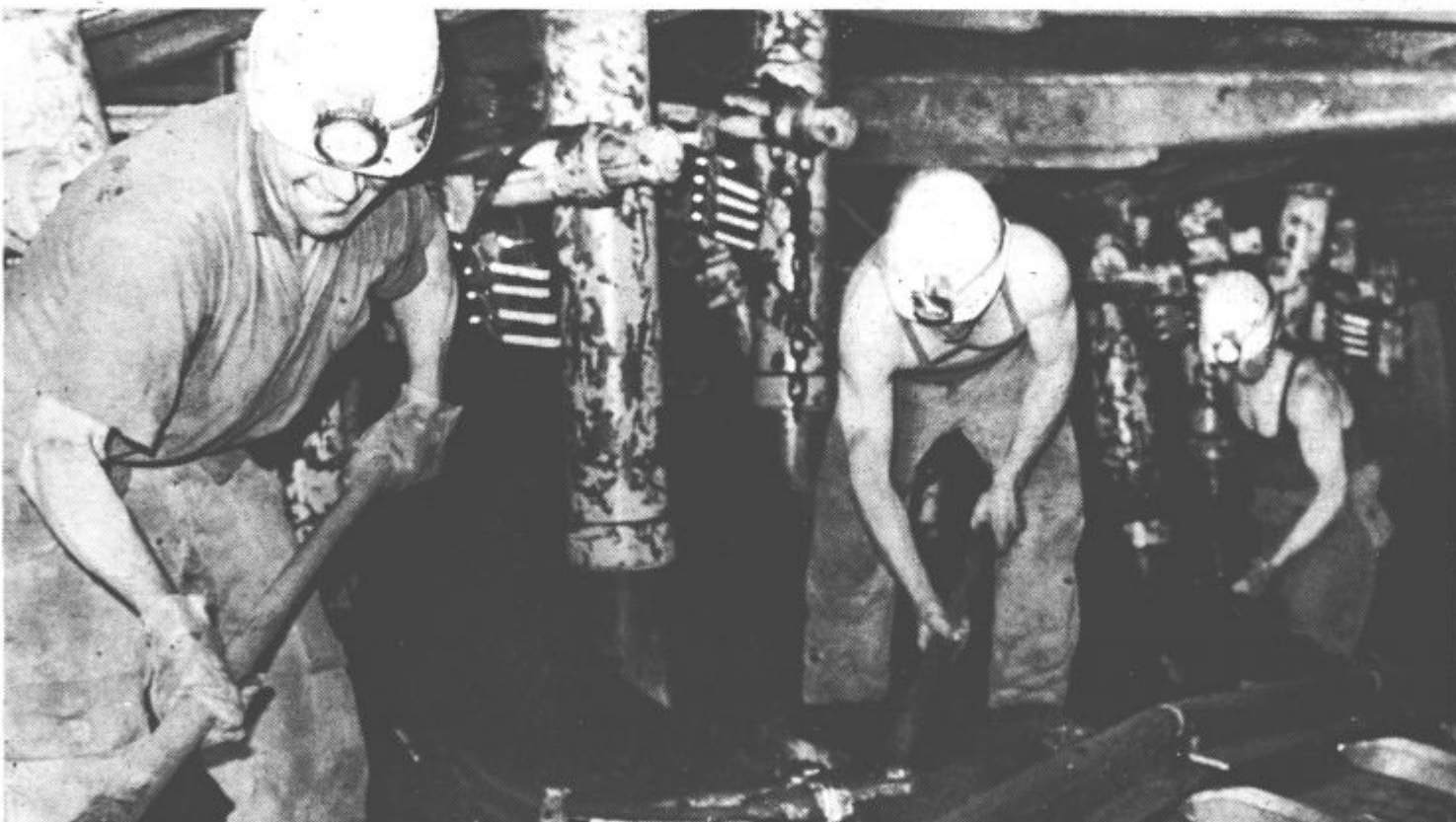
bodo podpisali tudi samoupravni sporazum o ustanovitvi novih temeljnih organizacij združenega dela ter podelili okrog sedemdesetim članom odlikovanja predsednika Tita.

Ob isti uri dopoldne se bodo začele prve športne igre rudarjev vseh slovenskih premogovnikov: Idrije, Mežice, Laškega, Senovega, Zasavskih premogovnikov, Kanižarice, rudnika urana Žirovski vrh in kaolina iz Črne pri Kamniku. Sode-

lovali bodo tudi rudarji iz Labina, Raše in Dobrinje pri Tuzli. Rudarji se bodo pomerili v malem nogometu, streljanju, kegljanju, šahu in v krosu. Ekipni zmagovalci bo prejel prehodni pokal.

Popoldne tega dne pa bodo na slavnostni seji konference Zveze komunistov REK v domu kulture sprejeli v Zvezo komunistov prek 80 novih članov.

Osrednja slovesnost ob le-

France Popit bo govoril v Velenju

Delavci Rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje vas vabijo na

OSREDNJO PROSLAVO V POČASTITEV 100. OBLETNICE RUDNIKA LIGNITA VELENJE, 30-LETNICE OSVOBODITVE IN DNEVA RUDARJEV!

Proslava bo v četrtek, 3. julija 1975, ob 9. uri na stadionu ob Velenjskem jezeru. Slavnostni govor bo imel France Popit, predsednik CK ZKS.

Če bo deževalo, bo proslava v novi večnamenski hali v Velenju.

tošnjem rudarskem prazniku, združena, z 100-letnico rudnika in 30-letnico zmage nad fašističnim okupatorjem, se bo začela v četrtek, 3. julija, ob 9. uri na stadionu ob jezeru. Na proslavi bo imel slavnostni govor predsednik slovenskih komunistov France Popit, z že tradicionalnim skokom čez kožo pa bodo sprejeli v rudarske vrste okrog 60 gojencev rudarskega šolskega centra.

Na predvečer pred 3. julijem bo ob 20. uri pred domom kulture v Velenju koncert rudarske godbe, ob pol devetih pa se bo v Velenju in Šoštanju začel velik ognjemet, na okoliških vrho-

vih pa bodo zagoreli kresovi.

Ob 5. uri na praznični dan se bodo po dolini najprej zaslišali zvoki budnice ter kanonada, ob 8. uri pa bo proti stadionu krenila velika parada, v kateri bodo sodelovali rudarska godba in mladi godbeniki rudarskega šolskega centra, rudarji v slavnostnih uniformah, šoferji, športniki, mladi v narodnih nošah in drugi.

Kot je že to običaj, se bodo vsi udeleženci proslave zbrali ob 11. uri na tradicionalnem pikniku na velenjskem gradu. Prireditve pa bo sklenilo avto-moto društvo Velenje z motokrosom v Paki.

NČ

naš čas

27. junij 1975 – leto XI – št. 24 (283) – cena 2 din
Glavni in odgovorni urednik Ljuben Naraks

● V SREDO, 2. JULIJA, ZAČNE ODDAJATI

Radio Velenje

Radijska postaja Velenje se bo prvič oglasila v sredo, 2. julija, ob 15.30. Slišali je boste lahko na ultrakratkovalovnem področju, in sicer na frekvenci 88,9 megahertzov. Radijska postaja Velenje se bo znova oglasila 3. julija dopoldan ob 8. uri, pred osrednjo slovesnostjo ob 100-letnici rudarjenja v Velenju in prazniku rudarjev. Potem pa jo boste nekaj časa lahko poslušali vsak četrtek ob 15.30. Ko bomo preizkusili delovanje radijskih aparatov v studiu, bo Radio Velenje oddajal postopoma večkrat na teden, kasneje pa vsak dan.

ZADNJE DNI PO SVETU...

OBISK BRANDTA

Na obisku, v Jugoslavijo je prišel predsednik socialdemokratske stranke Zvezne republike Nemčije in nekdanje kancelar Willy Brandt, ki ga je povabil predsednik republike Josip Broz Tito.

Oba državnika sta že stara znanca in zato bodo njuni pogovori lahko potekali v izjemnem ozračju odkritosti in prijateljstva ter globokega obojestranskega razumevanja.

Po pričakovanju bodo evropski odnosi, posebej pa varnost in sodelovanje na stari celini, v ospredju pozornosti, čeprav bosta seveda sogovornika razpravljala tudi o drugih mednarodnih vprašanjih in kajpak tudi dvostranskih odnosih.

Predsednik zahodnonemške socialdemokratske stranke se mudi na obisku pri nas dva dni in se bo v tem času srečal tudi z drugimi uglednimi jugoslovanskimi voditelji.

GOST IZ INDONEZIJE

Nekaj dni kasneje bo Jugoslavija pozdravila še eno izmed uglednih osebnosti današnje mednarodne politične scene: k nam prihaja na povabilo predsednika Tita indonezijski predsednik Suharto.

Jugoslavija in Indonezija sta sicer zemljepisno zelo oddaljeni druga od druge, toda to nikakor ni ovira, da ne bi izredno plodno sodelovali v mednarodni areni, še posebej kot članici navedenih.

Tem razgovora seveda ne bo manjkalo, pri čemer je mogoče sklepati, da bodo prevladovali tiste, ki zadevajo dejavnost neuvrščenih, kar postaja še posebej aktualno v teh dneh, ko se neuvrščeni že pospešno pripravljajo na sestanek v Limi, glavnem mestu Peruja, kjer se bodo srečali zunanji ministri neuvrščenih dežel.

Razen tega pa bodo med obiskom gosta iz Indonezije razpravljali tudi o medsebojnih odnosih, pri čemer bodo morali ugotoviti, da ekonomski na žalost zaostajajo za političnimi, kar bo seveda vzpodbujalo obe strani k ustreznim naporom.

Med temami, o katerih bo tekla beseda, pa bodo tudi drugi mednarodni problemi: Bližnji Vzhod, Cipar in širše področje Sredozemlja in drugi.

...IN DOMOVINI

PRIZNANJE — Predsednik republike Josip Broz Tito je po nekajdnevem bivanju v Sloveniji odpotoval v Beograd. Pred odhodom z Brda pri Kranju je predsednik republike konferenco Zveze socialistične mladine Slovenije Ljubo Jasnici izročil predsedniku Titu prvo zlato značko — mentor Zveze socialistične mladine Slovenije. S tem priznanjem se mlada generacija naše republike zahvaljuje tovarišu Titu za njegovo revolucionarno delo. Značko podeljujejo kot priznanje zaslužnim mladinskim mentorjem in družbenopolitičnim delavcem.

CENTRALE — Kot kaže, je zamisel o gradnji pretočnih central na Savi ponovno zaživela. To dokazuje tudi razgovor in ogled terena v dolini Save, kjer naj bi po mnenju znanih slovenskih elektro strokovnjakov zgradili sistem pretočnih central in prečepovalno postajo v Požarju. Strokovnjaki menijo, da je skrajni čas, da se prične z ureditvijo projekta pretočnih central v dolini Save od Zagorja navzgor. Pri tem je potrebno posredno rešiti vprašanje režima reke Save.

SOLIDARNOST — V akciji solidarnosti za pomoč Kozjanskemu so do zdaj zbrali več kot 7 milijonov dinarjev. Tri četrte teh sredstev so dali delovni ljudje v združenem delu z dodatnim delom ali iz osebnega dohodka. Delovni ljudje, posebno pa mladina, so množično sodelovali tudi pri neposrednih delih na terenu. Zaradi široke solidarnostne akcije noben prebivalec prizadetega področja ni prejel brez strehe nad glavo, čeprav je potres pred enim letom uničil ali poškodoval 3400 stanovanj.

LETALA — Ponudba, ki jo je na svetovno tržišče poslalo za leto 1976 slovensko letalsko čar-

NAPAD NA JUGOSLOVANSKO MISIJO

Pripadniki skrajne sovražne emigracije so napadli poslopje naše diplomatske misije pri Združenih narodih na Peti aveniji v New Yorku. Pri napadu na sredo ni bilo človeških žrtev, nastala pa je precejšnja materialna škoda.

Jugoslovanska misija je takoj vložila protest, na katerega je predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva odgovoril z globokim obžalovanjem. Dejal je tudi, da bo oblasti v New Yorku takoj uvedle široko preiskavo in obljubil, da bodo z rezultati takoj seznanili naše predstavnike. Newyorška policija, ki je sicer že uvedla preiskavo, za zdaj še ni sporočila ničesar.

Medtem je tudi generalni sekretar Združenih narodov dr. Kurt Waldheim izrazil obžalovanje zaradi tega napada in ga obsodil.

Toda vse te lepe besede ne morejo prikriti dejstva, da so z jugoslovanske strani že večkrat opozarjali na neustrezne varnostne ukrepe, saj naposled ta napad ni bil ne prvi in ne edini. Toda doslej policija in varnostni organi niso pokazali dovolj pripravljenosti, da se stvari izboljšajo, pa zato ostaja le upanje, da bo poslej boljše.

MEDNARODNA KONFERENCA ŽENSK

V glavnem mestu Mehike se nadaljuje mednarodna konferenca žensk pod okriljem Združenih narodov. Jugoslovanske delegacije vodi Vida Tomšič, ki je že govorila in katere govor je vzbudil med delegati drugih dežel veliko zanimanje ter pozitivne odmeve.

Glavna tema konference je, kako zagotoviti tudi v praksi sicer že dolgo sprejeto načelo o enakopravnosti žensk.

Vida Tomšič je v zvezi s tem opozorila na širše razsežnosti tega vprašanja in poudarila, da ga ni mogoče obravnavati ločeno od drugih problemov sedanjega sveta: nerazvitost, revščina, vedno večja jeza med bogatimi in revnimi deželami, kar vse po svoje prispeva k slabšemu položaju žensk v nekaterih družbah.

tersko podjetje Inex Adria avio-promet, je tolikšna, da že lep čas razmišljajo o novem potniškem letalu, ki ga bodo kupili naslednjega maja.

Sicer pa sedanji podatki kažejo, da bo IAA letos opravil mnogo več poletov kot v lanskem letu. Tako naj bi letala v letošnjem letu opravila okrog 12.000 ur letenja, realizirali pa naj bi dohodek v višini 400 milijonov dinarjev, od tega 20 milijonov dolarjev v konvertibilnih valutah. V podjetju pravijo, da letošnje pogodbe odlično izpolnjujejo. Največ dela imajo v ZRN, kjer so jim tudi letos podelili priznanje za najbolj točno letalsko podjetje, ki posluje na njihovem tržišču.

HOTEL — Na Arehu na Pohorju, na višini 1350 metrov, so pričeli graditi zimsko-športno in turistično središče. Sezidali bodo večnamenski objekt samopostrežno restavracijo s 140 sedeži, klasično restavracijo s 45 sedeži, v hotelskem delu bo 25 sob s 76 ležišči, klubski prostori, bar, garderoba, itd. Hkrati bodo postavili vlečnico, ki bo dolga okrog 1000 metrov. Predračunska vrednost je 27 milijonov dinarjev.

VARČEVANJE — Slovenske poslovne banke so imele 30. aprila skupno 7 milijard 502 milijona dinarjev hranilnih vlog. Vloge „na vpogled“ so znašale 5 milijard 339 milijonov dinarjev, vezane vloge pa 2 milijardi 126 milijonov dinarjev. Hranilne vloge v ljubljanski banki so dosegle 5 milijard 816 milijonov dinarjev, Kreditna banka Maribor je imela 700 milijonov hranilnih vlog, Kreditna banka Koper 669 milijonov dinarjev, Dolenjska banka in hranilnica 196 milijonov in podružnica Jugobanke v Ljubljani 118 milijonov dinarjev hranilnih vlog.

NE ČAŠČENJE ŽENSK

Generalna skupščina Združenih narodov je s svojo resolucijo proglasila leto 1975 za mednarodno leto žensk. Tri besede: ENAKOPRAVNOST — RAZVOJ — MIR naj se zasidrajo v miselnost obeh spolov sleherne vasi in mesta na vsej površini zemlje.

V mednarodnem letu žena se je ustanovil v Jugoslaviji zvezni odbor, ki ga vodi Vida Tomšič. Predsednik republiškega odbora pa je Franc Šetinc. Vida Tomšič je odpotovala na svetovno konferenco mednarodnega leta žensk v Mehiko, kjer bo poročala o položaju žensk v naši domovini in bo posegla v razpravo o izboljšanju položaja žensk na vsem svetu.

Letošnje leto ne bo potekalo v nekakšnem čaščenju žensk, temveč bo slonelo na aktivnosti vsega naprednega človeštva, na prizadevanjih za boljši jutri, za odpravo enakosti glede na spol in narodnost.

Za nas je vprašanje enakopravnosti razredno vprašanje. Niti moški niti ženske ločeno, temveč vsi delovni ljudje bodo v boju za izvajanje nove ustave dosegli večje možnosti za urejeno in razvito celoto.

Generalna skupščina združenih narodov je 7. novembra 1967 soglasno sprejela deklaracijo o odpravi ženske diskrimi-

nacije, ki pomeni žalitev človeškega dostojanstva. Splošna deklaracija o človeških pravicah potrjuje, da se vsi ljudje rodijo svobodni in enaki in da vsako ne glede na spol ko uživa vse pravice in svobodine.

Kljub deklaracijam pa v svetu obstaja še mnogo nesporazmerij in nesoglasij. Zavedati se moramo, da žena prispeva pomemben delež na področju družbenega, ekonomskega in kulturnega življenja, da je njena velika vloga v družini, še posebej pri vzgoji otrok.

Popoln in vsestranski razvoj dežel, blaginja sveta in stvar miru zahtevajo, da ženske v kar največji meri lahko kot moški delujejo na vseh področjih. Pri izvajanju deklaracij mora biti poudarek na dejanju. Delavci je treba spremeniti razmere na delovnem mestu, urediti prehrano in otroško varstvo. Omogočiti ji je treba izobraževanje na de-

lovnem mestu pa tudi poskrbeti za njen prosti čas, kjer si bo pridobila sproščenosti in samozavesti, ženska se mora otresti starih predsodkov, ne sme pa objektivirati svojega položaja. S sovarstvom in borbo proti moškemu ni mogoče ničesar doseči. Ti problemi, ki jih prinaša življenje, so skupni in skupno jih moramo reševati. Na svetovni konferenci o mednarodnem letu žensk je mehiški predsednik Luis Echeverria podprl enotno in odločno akcijo vseh dežel v razvoju, da bi spremenili mednarodni ekonomski red, odstranili politiko sile in nasilja v svetovnih odnosih. Niso potrebne deklaracije o pravicah o šolanju, zdravstvu in zaposlovanju, ko v deželah tretjega sveta nimamo denarja za šole, zdravnike in zdravila, vedno večja pa je brezposelnost.

Konferenca o položaju žensk v Mehiki ni več ženska konferenca, ampak se zavzema za ekonomsko in socialno preobrazbo sveta. Ta vprašanja so skupna in skupno jih moramo reševati tako moški in ženske, predvsem za nove generacije in zase.

Žene Šaleške doline bom sledile skleom naše nove ustanove in se vključile v odbore za družbeno aktivnost žensk pri socialistični zvezi. V program, bom sprejele: Izobraževanje žensk, spoznavanje ustavnih pravic, razširitev otroškega varstva, uveljavljanje celodnevne šole, uveljavitev položaja kmetijskih proizvajalk. ZDENKA SLOMŠIČ

Indijski veleposlanik P. N. Menon, slikan v Velenju, ko je bil gost Modnega salona

Smrt indijskega veleposlanika Menona

V ponedeljek, 23. junija, je v Beogradu nenadoma preminil indijski veleposlanik v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji. Parapil Narayana Menon.

Indijski veleposlanik Menon je predzadnjo soboto, 14. junija, obiskal Šaleško dolino. Odzval se je vabilu „Modnega salona“, ki je letos začel predelovati indijske bombazne tkanine in z izdelki hitro osvojil tržišče. Visokega gosta iz prijateljske Indije pa je ob obisku v središču Šaleške doline sprejel tudi predsednik občinske skupščine Nestl Žgank.

Delovni kolektiv „Modnega salona“ Velenje je poslal ob nenadni smrti P. N. Menona brzojavko z izrazi sožalja indijskemu veleposlaništvu v Beogradu.

POHVALE UČENCEM

Šolsko leto se je izteklo in v razredih je zavladal počitniški mir. Učenci bodo za dva meseca pozabili na šolske skrbi in se predali počitniškemu življenju. Jeseni pa se bodo spočiti, zagoreli in veseli spet vrnili med šolske klopi. Seveda ne vsi. Prišli bodo novi prvošolčki, na šolskem hodniku pa ne bo več mladincev, ki so letos končali osmi razred. Ti si bodo nabirali znanje že v raznih srednjih, poklicnih in drugih šolah.

To se ponavlja iz leta v leto. Učenci komaj čakajo, da je konec šole. Toda potem ko pride trenutek slovesa, ko se morajo za vedno posloviti od svojih učiteljev, ki so si osem let prizadevali, da bi jih čim več naučili, jim je hudo. In marsikateremu osmošolcu pritečejo solze na oči, solze, ki so hkrati zahvala učiteljem za ves trud in potrpežljivost.

Tako je bilo tudi prejšnji ponedeljek v avli osnovne šole Miha Pintar Toleda v Velenju. Na podelitvi spri-

koli dejavnosti.

Se posebej so pohvalili 22 osmošolcev, ki so zadnji razred končali z odličnim uspehom. Vsi so prejeli zlato značko bratov Ribar Sedmim mladincem, ki so vseh osem razredov osnovne šole končali z odličnim uspehom, pa je ravnatelj Milan Hartner izročil zlato medaljo bratov Mravljak. Ravnatelj je izrekel posebno pohvalo tudi 33 učencem, katerim so razredniki v izkaz zapisali prav dober uspeh.

V imenu vseh osmošolcev se je učiteljem zahvalila predsednica osnovne organizacije ZMS Mojca Bec, ravnatelj pa je vsem osmošolcem zaželel veliko uspehov in sreče v sredinah, v katere se bodo vključili jeseni.

Učencem Anki Zidar, Vladu Blagusu, Viktoriji Miklavžina, Mojci Bec, Mari Kitek, Ireni Pogačar in Bredi Bizjak je ravnatelj podelil zlate značke bratov Mravljak.

Komentar tedna

27. junija 1950 leta, torej natanko pred petindvajsetimi leti, je jugoslovanska Zvezna skupščina sprejela zakon o upravljanju tovarn, o tem torej, da so v lasti delavcev. Pravimo, da je bilo pred petindvajsetimi leti uzakonjeno samoupravljanje...

Po Pariški komuni in Leninskih sovjatih je Jugoslavija kot prva prevzela samoupravno idejo, ki smo jo do danes razvili kot temeljni družbenopolitični in ekonomski odnos.

Uvedba samoupravljanja ni bila slučajna. Lahko bi celo dejali, da je bila posledica za nas neugodnih gibanj, o katerih se partiji v revoluciji in takoj po njej še

„sanjalo“ ni. Tako je na eni strani prišlo takoj po vojni do razraščanja birokratskega aparata, tistega, za katerega pravi Lenin, da postavlja svoje interese pred družbene, na drugi strani pa je Jugoslaviji pretila nevarnost stalinizma kot posebljene

Alternativa

politike, ki je zahtevala družbeno obnašanje po določenem informbirojevskem receptu.

Obema nevarnostima se je odločno uprla jugoslovanska Zveza komunistov na čelu s tovaršem Titom, ki je bil

prav tiste dni — skupaj z nekaterimi najožjimi sodelavci — tarča grobih ideoloških in političnih napadov.

V bistvu se je tiste dni odločalo o usodi vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti, odločalo se je o naši nadaljnji razvojni poti. Namerno smo napisali „odločalo se je“, kajti jugoslovanski narodi in narodnosti

hotenj — samoupravljanje.

Samoupravljanje, ki je še močnejše združilo jugoslovanske narode in narodnosti v enotno družbeno skupnost, samoupravljanje, ki je bilo

in je še odgovor vsem, ki „težko“ razumejo našo samobitnost, hkrati pa predstavlja samoupravljanje tudi najmočnejši izziv našemu delu in vsemu svetu, kajti prav danes se močnejše oglašajo tisti — v najrazličnejših državah ki vidijo prav v samoupravljanju in njegovih potih za nadaljnji človeški razvoj.

„Če je samoupravljanje tudi „človeška alternativa vsem p. 4. elim političnim sistemom, 5. nov družbeni odnos in re. 2. možnost za osvoboditev de 11 človeka. MILA. EDEN

Leto intenzivne samoupravne dejavnosti

Za več kot 5000-člansko delovno skupnost rudarsko elektroenergetski kombinat Velenje poteka letošnje leto v znamenju visokega jubileja: 100-letnice rudarjenja. To pomembno obletnico bodo rudarji proslavili nadvse slovesno z vrsto prireditve, ki bodo hkrati posvečene tudi 30-letnici osvoboditve. Prireditve so se dejansko začele že konec lanskega leta, ko so položili temeljni kamen za nove objekte TOZD elektrostrojni obrati. Prvega februarja so slovesno označili začetek gradnje termoelektrarne Šoštanj 4, aprila pa so predali namenu nove proizvodne prostore za TOZD proizvodnja gradbenega materiala.

Vrsta prireditve (kulturnih, športnih in drugih) se bo zvrstila tudi v dneh pred stanovskim praznikom rudarjev 3. julijem. Dan pred praznikom bo slavnostna seja delavskega sveta REK, na kateri bodo podpisali samoupravni sporazum o ustanovitvi novih devetih temeljnih organizacij združenega dela iz sedanje TOZD rudnik lignita Velenje.

„Lansko in predlansko leto sta bili za delavce REK nedvomno zelo pomembni,“ je dejal direktor splošnih služb Kristian Hrastel. „V tem obdobju je namreč potekala izredno intenzivna samoupravna in družbenoekonomska politična dejavnost, ki ne predstavlja le velikega deleža za energetiko v Šaleški dolini, ampak v vsej Sloveniji. V našem kombinatu smo odprli nove procese povezovanja združenega dela; to je tistega dela, ki je osnova vsakega gospodarstva. V tem času smo spodbudili procese združevanja energetike kot celote, ki bodo tudi v prihodnje predstavljali za nas zelo važno osnovo pri nadaljnjem povezovanju v dolini.“

Vse to je delovni skupnosti uspelo zaradi visoke zavesti, ki so jo intenzivno gradili vseh petindvajset let. Da je bilo združevanje resnično odraz in želja delavcev, najbolj izpričuje dejstvo, da se je kar 90 odstotkov delavcev izreklo za združitev energetike v dolini.

„Vendar mi nismo nikoli razumeli, da je samoupravljanje neka enkratna, trenutna politična akcija, ampak da je to proces, ki znova odpira nove možnosti.“ Samo nekaj mesecev po združitvi desetih temeljnih organizacij v delovno organizacijo REK, so začeli razmišljati, kako bi samoupravljanje še poglobili. Posebno skrb so posvetili največji temeljni organizaciji rudnik lignita Velenje, ki združuje nad 3000 delavcev. V ta namen je delavski svet TOZD RLW imenoval posebno komisijo, ki je po letu dni intenzivnega dela in študija tehnologije in organizacije dela, ekonomskih učinkov ter medsebojnih odnosov v možnih novoustanovljenih temeljnih organizacijah napravil pred mesecem dni posebno analizo pogojev za organiziranje novih TOZD.

„V to razpravo,“ je podčrtal Kristian Hrastel, „so se vključile tudi druge temeljne organizacije, kot na primer termoelektrarna Šoštanj, kjer so tudi napravili ekonomsko analizo, nadalje elektrostrojni obrat in drugi. Podobne možnosti so v TOZD plastika in zaščitna sredstva. Skratka – proces je odprt, delavci čutijo sami potrebo po nadaljnjem ustanavljanju TOZD.“

Plod nenehnega poglobljanja samoupravljanja in zaradi uresničitve zahteve, da bi lahko še bolj učinkovito tako ekonomsko kot

Rudarji morajo svoj polurni počitek preživeti kar v jami, več sto metrov pod zemljo

tehnično spremljati poslovanje TOZD, bodo pooblašeni predstavniki na slavnostni seji delavskega sveta 2. julija prihodnji teden podpisali samoupravni sporazum o ustanovitvi devetih temeljnih organizacij združenega dela iz sedanje rudnik lignita Velenje.

Tako bo delovno organizacijo REK v prihodnje sestavljalo naslednjih osemnajst temeljnih organizacij združenega dela: jama vzhod, jama zahod, steber 8, jama Škale, priprave, storitve, mehanizacija in transport, jamske gradnje, klasirnice (te so nastale iz sedanje TOZD RLV), elektrarna Šoštanj, elektrostrojni obrati, zunanji obrat, proizvodnja gradbenega materiala, plastika in zaščitna sredstva, tiskarstvo, družbena prehrana in gostinstvo ter stanovanjsko gospodarstvo. Seveda pa bo obstajala tudi samoupravna skupnost skupnih služb.

Ustanovitev novih temeljnih organizacij predstavlja najsmoternejšo uresničitev ustanovnih načel – približati delavcem kot nosilcem samoupravljanja odločanje o vseh delih delovnega procesa REK za čimbolj neposredno uresničevanje njihovih pravic in obveznosti. To pomeni, da bodo lahko delavci konkretnije odločali o vprašanih svojega dela in nadzorovali izvajanje sprejetih odločitev in delo vseh organov in služb v TOZD, tako strokovnega kot samoupravnega značaja.

Za jubilejno leto velenjskih rudarjev pa ne bo značilno samo nadaljnje ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela, ampak so v to leto stopili z veliko obveznostjo. Z izgradnjo 4. faze termoelektrarne Šoštanj bodo morali do konca leta 1977 povečati proizvodnjo od lanskih 3,9 milijona ton na 4,7 milijona

ton. Zato je za REK poleg investicij, ki jih vlagajo v nadaljnji razvoj, izrednega pomena tudi zagotovitev stalne delovne sile. O tem vprašanju smo se pogovarjali z direktorjem TOZD RLV Slavkom Janežičem.

„100-letnico rudarjenja v Šaleški dolini upoštevamo od dneva, ko je prva vrtina navrtala glavno plast premoga, ki ga danes odkopavamo. V letošnjem jubilejnim letu bomo prvič presegli 4 milijone ton, od tega predvidamo, da bomo več kot 50 odstotkov proizvodnje pridobili mehanizirano. Z uvajanjem mehanizacije so se zelo povečali tudi učinki, saj znaša zdaj poprečni odkop na dnino 19 ton, jamski učinek je šest ton, celotni rudniški pa 4,9 tone premoga na dnino. Predvidevamo, da bomo letos v rednem delovnem času nakopali 3,9 milijona ton premoga, prek rednega delovnega časa – ob prostih sobotah pa še dodatnih 250 tisoč ton. To planirano proizvodnjo smo v prvih šestih mesecih presegli za 90.000 ton in tako dosegli v prvem polletju rekordno proizvodnjo 15.230 ton premoga na dan. Z izgradnjo nove stopnje termoelektrarne bodo morali rudarji v letu 1978 nakopati že 4,7 milijona ton premoga. Seveda pa te proizvodnje ne bodo mogli doseči le s povečanjem števila zaposlenih, ampak bodo morali povečati tudi produktivnost odkopa na čelih, to bo možno le z mehanizacijo odkopavanja. V naporih, da bi čez dobri dve leti nakopali že 4,7 milijona ton lignita, jih ovira pogosta ne-likvidnost.“

„V letošnjem letu smo bili že prek tri mesece blokirani, kar nam močno omenomogča nabavo nadaljnje mehanizacije. Strokovni kader je zaradi tega vse preveč obremenjen z

iskanjem sredstev za izplačilo plač, namesto, da bi se ukvarjal z izpolnjevanjem zastavljenih nalog,“ je poudaril Slavko Janežič.

Kljub rekordnim dosežkom v letošnjem letu pa prav zaradi nelikvidnosti nastaja resna nevarnost, da zaradi nenabavljene opreme ne bodo mogli doseči plana oziroma bodo morali, če se bo tako nadaljevalo, proizvodnjo celo znižati.

„Danes rudnik še ni sposoben nakopati 4.700.000 ton lignita, kar dokazujejo tudi naši plani 4.150.000 ton premoga, upoštevaje delo ob sobotah. Vendar pa vsa dela potekajo po planu. V treh letih, ki jih imamo še na voljo, bomo tudi to proizvodnjo dosegli – seveda, če bo pravočasno in sproti pritekal denar, ki je za to predviden.“

Gre za denar, ki ga potrebujemo ne le za izgradnjo novih zmogljivosti, ampak tudi za vzdrževanje sedanjih.“

Za uresničitev izdelanega investicijskega programa bodo potrebovali 100 starih milijard. Ta sredstva potrebujejo za povečanje zmogljivosti v samem rudniku, pa tudi za premestitev in povečanje zaradi mehaniziranja jame elektrostrojnega obrata.

Poleg vseh teh denarnih težav tare velenjski premogovnik tudi vprašanje, kje dobiti zadostno število delavcev. V TOZD rudnik lignita, ki zaposluje približno 3400 delavcev, se srečujejo z zelo veliko fluktuacijo in izostanki z dela. Delavce iščejo po vsej državi. Od omenjenih 3400 delavcev jih je prek 800 iz drugih republik. Pri zaposlovanju teh delavcev se srečujejo z mnogimi težavami, ki se kažejo tudi v tem, da le 20 odstotkov novosprejetih delavcev ostane v delovni organizaciji. Ali z drugimi besedami – na rudniku ostane le vsak peti delavec.

Zelo si prizadevajo, da bi čimbolj zmanjšali fluktuacijo delavcev. Izhod vidijo v tem, da novozaposleni delavci dobijo primerna stanovanja in da imajo čim bolj organizirano življenje v prostem času. Tako končujejo gradnjo novega samskega doma, ki bo v bistvu pravi hotel za samce. V okviru njega bodo organizirana prehrana in prostori za športno in kulturno dejavnost rudarjev. Na REK se zavajajo, da tudi to še ni dovolj za pritegnitev mladih ljudi v rudarski poklic. Vedo, da bodo morali tem mladim ljudem v doglednem času zagotoviti tudi večja stanovanja, da si bodo lahko ustvarili družino. Zato načrtujejo v zvezi s povečanjem proizvodnje premoga na 4,7 milijona ton tudi izgradnjo 350 družinskih stanovanj. Do leta 1980 pa jih bodo morali zgraditi najmanj 900. Vzporedno s tem pa bo treba graditi še več vrtcev in šol. Vse to pa so naloge, pri uresničevanju katerih bo potrebna širša družbena pomoč.

Ob koncu našega pogovora s Kristianom Hrastlom, Slavkom Janežičem in predsednikom delavskega sveta Jožetom Aljažem je stekla beseda še o vlogi samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva. Njena vloga, so poudarili, se mora predvsem odražati v usklajevanju interesov in programiranju razvoja, v katerega pa morajo biti vključeni tako porabniki kot tudi proizvajalci energije. Menijo, da bi se morali v to skupnost vključiti tudi drugi viri energije (nafta, plin), saj bi tako lahko celoviteje načrtovali razvoj.

Iz sedanje temeljne organizacije združenega dela rudnik lignita bodo ustanovili 9 novih. To je v jubilejnim letu plod poglobljanja samoupravljanja.

»Ludvik Blagotinšek je naš vzor!«

V petek, 13. tega meseca, so nas povabili na šolo pionirji iz Pake, da bi se udeležili njihove mladinske konference. Razveselili smo se povabila. Danes objavljamo zapis z njihove skrbno pripravljene konference. Pionirji so vsem, ki so bili tega dne njihovi gosti, pripeli na prsi rožice, ki so jih natrgali na

bližnjem travniku. Toplo so pozdravili predsednika in podpredsednika izvršnega sveta skupščine občine Velenje Franja Kljuna ter Lada Zakoška, direktorja vzgojno-izobraževalnega zavoda Velenje Franja Arliča, predstavnic občinske zveze prijateljev mladine Elfrido Ambrožič in predstavnika ob-

činskega odbora ZZB NOV Velenje Rudija Švajgerja, ki sta pionirjem izročila lepa knjižna darila. S šopkom nageljinov pa so pionirji sprejeli Marijo Blagotinšek, mater partizanskega kurirja Ludvika, ki je padel v Paki, in njegovaga brata Viktorja. Ludviku še ni bilo sedem-

najst let, ko se je konec marca 1944 priključil partizanom. Kot kurir okrajnega odbora OF za šaleški okraj je vzdrževal zveze s Šentiljem, Cirkovcami, Graško goro in Hele nad Šmiklavžem. Vendar Ludvik, najmlajši kurir šaleškega okraja, ni dočkal svobode. V začetku maj 1944 je šel skupaj z Milanom Razdevškom, ki so ga pionirji prav tako povabili medse, skozi Cirkovce v Pako. Ko sta poskušala priti čez reko Pako, ju je ravno na mostu prestregel sovražnikov rafal. Ludvika so strelili zadeli v prsi, Milanu pa se je uspelo rešiti. Ludvika so pokopali nedaleč

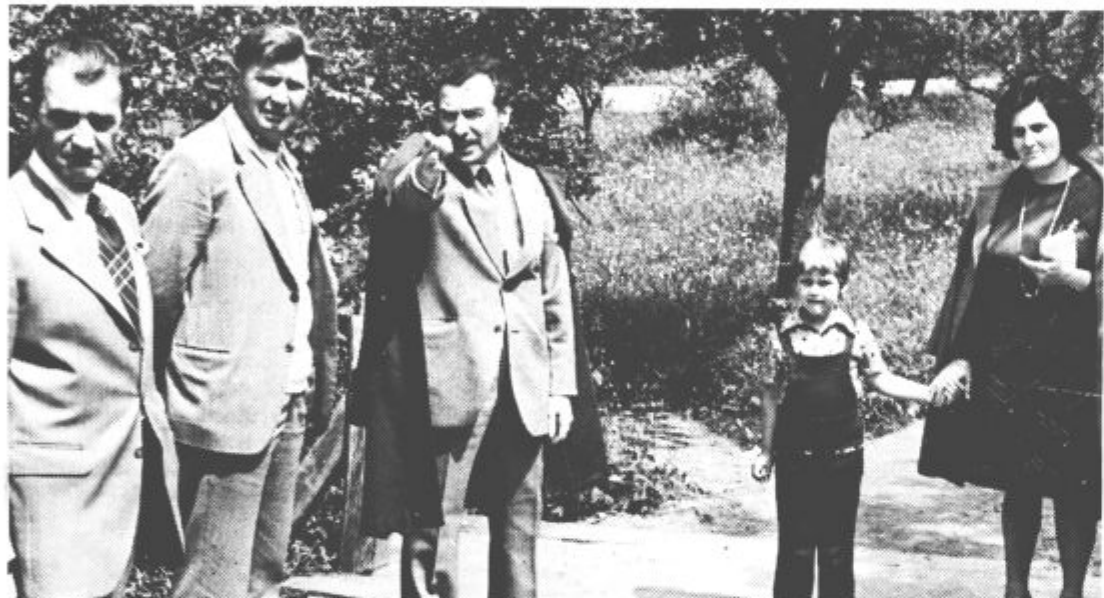
stran od kraja, kjer so mu sovražnikove krogle prekinile njegovo mlado življenje. Njegov grob, ki leži v senci visoke smreke, že nekaj let skrbno urejujejo pionirji iz Pake. Ob dnevu mrtvih prirejajo ob grobu komemoracije. Že dve leti prevzemajo pionirji velenjske občine od njihovih slovenjgraških vrstnikov prav ob tem grobu kurirčovo pošto. Padli kurir Ludvik je postal njihov vzornik, kako je treba ljubiti domovino.

Da bi bilo Ludvikovo ime še bolj živo med njimi, so zaprosili njegovo mater naj jim dovoliti preimenovali njihov sedanji od-

red Pastirci v pionirski odred kurirja Ludvika Blagotinška. Marija Blagotinšek je z veliko hvaležnostjo ustregla želji pionirjev. Po končani konferenci so odšli pionirji skupaj z Marijo Blagotinškovo, Ludvikovim bratom Viktorjem in vsemi drugimi gosti k Ludvikovemu grobu, kjer so prižgali svečke in zapeli ter recitali nekaj partizanskih pesmi. Nato so prisluhnili besedam Milana Razdevška, ki jim je s tresočim glasom pripovedoval, kako je padel njegov najboljši partizanski prijatelj, še ne sedemnajstletni Ludvik Blagotinšek.

Pionirji so bili zelo veseli, ker se je njihove konference udeležila tudi mati padlega kurirja Ludvika Marija Blagotinšek.

„Na tem mostu je padel Ludvik“... je pripovedoval Milan Razdevšek, Ludvikov partizanski tovariš

Pionirji so se nato še slikali z Blagotniškovo mamo in Ludvikovim bratom Viktorjem

EXPORT — IMPORT — TEHNIČNA TRGOVINA — SERVISI

slovenija avto

TOZD CELJE

Priporočamo nakup:

MOTORJEV, MOPEDOV, DOSTAVNIH TROKOLES, INVALIDSKIH TROKOLES, KOLES, OTROŠKIH KOLES IN VSE OPREME ZA NAVEDENA VOZILA

ŠE POSEBEJ OPOZARJAMO NA ŠPORTNA OBLAČILA, KOMBINEZONE ZA MOTORISTE IN DRUGE

SPREJEMAMO NAROČILA IN VPLAČILA ZA VOZILA „ZASTAVA“ IN „CIMOS“, ZA VSA TA VOZILA IMAMO V ZALOGI REZERVNE DELE

Za nakup avtomobila zahtevajte predračun za kredit pri vaši banki. Za izdelke Tomos in Rog odobravamo potrošniške kredite.

Obiščite naše prodajalne: VELENJE, SLOVENJ GRADEC, MOZIRJE!

Priporočila se »AVTOMOTOR« — CELJE

● IVAN STOPAR

Grad in naselje Šalek

V preteklem stoletju je še živel izročilo, da je imel šaleški grad nekdanj 36 sob in da so dovajali vodo v kuhinjo s pomočjo cevi, speljanih z bližnjega hriba. Tudi naj bi na severni strani zasnove stal še en stolp, v čigar kleteh, vsekanih globoko v skalo, so bile grajske ječe. O vodovodni napeljavi in grajskih ječah v današnji razvalini ni sledu.

Ko se naposled vprašamo, iz katerega časa izvira grad Šalek, na to zaenkrat ne moremo zanesljivo odgovoriti. Omemba gradu v 12. stoletju in njegovo ime kažeta na 12. stoletje, vendar tega današnji vidni ostanki z ničemer ne potrjujejo. Več ali manj pristna zidava stolpa, ohranjena v vrhnjih dveh nadstropjih, kaže s svojimi nepravilnimi legami že na čas gotike, torej vsaj na pozno trinajsto stoletje. Oblika zazidane line, ki smo jo opazili v pritličju južne stene, je sicer možna že tudi v obdobju romantike, toda podobne line se pojavljajo na grajskih stolpih v vsem srednjem veku. Odgovor bi utegnili dati okviri vrat, ohranjeni v zahodni steni stolpa, toda izdelani so iz neodpornega materiala, lehnjaka, tako da od daleč ni mogoče natanko razločiti njihovih oblik in profilov ter jih časovno

opredeliti — če pri tem tudi pustimo ob strani možnost, da sploh niso prvotni. Na risbi iz leta 1905, ki jo je v svoji študiji objavil Otto Piper, so portali polkrožno sklenjeni, kar bi kazalo na dvanajsto oziroma zgodnje trinajsto stoletje. Edini danes še ohranjeni portal v tretjem nadstropju stene pa kaže od daleč že nekoliko zašiljeno obliko — takšna pa je možna šele od konca 13. stoletja dalje. Po drugi strani Piper, omenja, da je jugozahodna stena grobo zidana po načinu ribje kosti, tako imenovani opus spicatum. Taka zidava kaže na romaniko, vendar je stena danes preveč razvaljena, da bi lahko Piprovo trditev preverili. Vsi vidni stavbni elementi na stolpu so gotski, zato najbrž nismo daleč od resnice, če postavimo nastanek gradu Šalek šele v pozno 13. stoletje. Prvi gospodarji Šaleške doline so potemtakem prebivali v ne več ohranjenem dvoru ali gradu.

Prvotni grad je že ob svojem nastanku zavzemal skoraj celotno površino grajskega platoja. Ni izključeno, da je bil stolp takrat ne le obrambno jedro zasnove, ampak hkrati edina stanovanjska stavba, na severnem, že naravno zavarovanem delu grajskega prostora pa je bilo obzidano dvorišče. Tu so najbrž šele pozneje pozidali prvo stanovanjsko stavbo, ki se je naslonila na obzidje oziroma stolp; tega so potem tudi ustrezno predelali.

Pozneje so grad obzidali še na vzhodni in naposled južni strani. Tako je dobil značaj, kakršnega nam v grobih obrisih kaže Vischerjeva upodobitev iz konca 17. stoletja.

Cepprav le skopo skiciran, se nam razvoj šaleškega gradu v tej luči pokaže kot posledica naravne organske rasti. Prvotno skromnemu, naravnost vojaško utilitarnemu jedru so dodajali nove in nove stavbne sestavine. Grad je postajal čedalje

udobnejši, reprezentančnejši, zlasti ko so objekte, ki so rabili gospodarskim namenom in ki so se od kraja nemara stiskali na tesnem grajskem dvorišču v okrilju stolpa, prenesli v predgradje. O marsičem lahko zaenkrat le ugibamo. Šele podrobne raziskave plasti, ki se skrivajo pod rušo, bodo odgovorile na to ali ono vprašanje, marsikatera podrobnost pa bo za vselej ostala skrivnost, skrita v nedrhi starodavnega kamenja.

Ob vznožju gradu se je zleknilo naselje Šalek, ki postaja čedalje bolj zaledje sodobnega Velenja. Hiše in hišice, raztresene na obeh straneh ceste, so obdane z gospodarskimi poslopji, kozolci in sadovnjaki. Pa vendar to ni več vaško naselje, kakršno je bilo še pred desetletji. Zunanjsčine stavb so urejene po novem okusu, le tu in tam še naletimo na star, kamnoseško izklesan portal. Toda hiša s številko 25 je drugačna. To je enonadstropna stavba s strmo dvokapno streho in gosposko poudarjeno zunanjsčino, v kateri prepoznamo nekdanjo pristavo. Zunaj je štukirana, pod to preobleko pa se nakazujejo profilirani kamnitni okenski okviri. Hiša je mikavna zlasti na dvoriščni strani, kjer je členjena z arkadnim prizidkom. Zidana je v baročni tradiciji, na kar kažejo tudi oboki v obliki čeških kap, nameščeni v pritličju. Razgibani železni izvesek za hišni zvonec ob dvoriščnih vratih je bil skovan v 17. stoletju. Je drobna umetnina, ki zaokroža vtis starodavne stavbne gmote.

Sredi naselja, tik ob cesti, leži podružnica sv. Andreja, od kraja posvečena tudi sv. Krištofu. V virih se prvič omenja leta 1545 kot „Sannt Christoff vnnder Schollegkh“.

Dalje prihodnj

Odgovori na delegatska vprašanja

1. VPRAŠANJE:

Delegat zbora združenega dela Pernek Ivan je postavil vprašanje delovanja in aktivnosti komisij pri občinski skupščini. Njegovo delegacijo zanima predvsem delovanje komisije za ugotavljanje izvora premoženja občanov, ker je v zadnjem času slišati pripombe v zvezi z utajami davkov občanov.

ODGOVOR:

Komisija za ugotavljanje izvora premoženja je bila imenovana na redni seji občinske skupščine dne 31. 7. 1972 in je imela 7 članov. Leta 1973 pa so bili imenovani tudi namestniki članov.

Do dneva poročanja se je komisija sestala na 9. sejah. Vsi njeni člani delajo za komisijo tudi izven sej in si prizadevajo vsak po svojih močeh, da bi se število primerov neupravičenega bogatenja čim bolj zmanjšalo. Do konca leta 1974 je komisija obravnavala 238 obvestil o premoženjskem stanju in v 5 primerih je komisija razpravljala o uvedbi posebnega postopka. Od navedenih 5 primerov je komisija v enem primeru tudi uvedla posebni postopek, vendar je v teku postopka stranka dokazala izvor premoženja s predložitvijo ustreznih dokazov.

V letu 1975 je komisija razpravljala o primerih neupravičenega bogatenja. Od navedenih 7 primerov je komisija v enem primeru že predlagala uvedbo posebnega postopka, štirje primeri pa so še v postopku, ker je potrebno zbrati dodatno gradivo.

Pri svojem delu je komisija odkrila 4 primere kaznivih dejanj utaje davkov in ponarejanja listin. V 3 primerih je komisija postopke ukinila in jih predala javnemu tožilstvu, en primer pa je še v pripravi.

Velja ugotoviti, da je polovico predlogov za uvedbo prispele v začetku delovanja komisije, polovico pa v začetku tega leta.

Zakaj je tako malo gradiva (predlogov) za delo komisije, je več vzrokov. Eden izmed vzrokov, da ni več primerov, za katere bi bil potreben posebni postopek je ta, da je občina Velenje izrazito industrijska občina, kjer je večina neposrednih proizvajalcev, med katerimi normalno ni možnosti neupravičenega bogatenja.

Komisija dobiva predloge za uvedbo posebnega postopka v glavnem od davčne uprave, ki nima inspekcijske službe polnoštevno zasledene, ker je težko dobiti ustrezen kader. Komisija sama pa se tudi ne more dovolj angažirati, ker so člani komisije preobremenjeni na delovnih mestih in v družbenopolitičnih organizacijah. Prav tako pa komisija nima dovolj podpore s strani družbenopolitičnih organizacij, krajevnih skupnosti in s strani občanov samih.

Kljub vsemu lahko ocenimo, da je delo komisije zadovoljivo, kajti ne more biti dvoma, da je komisija odigrala pomembno družbeno preventivno vlogo.

2. VPRAŠANJE:

Večina občinskih skupščin v SR Sloveniji je že podpisala družbeni dogovor o financiranju izboljšanja visokogorskih planinskih postojank. Kdaj bo ta predlog družbenega dogovora predložen v obravnavanje delegacijam in zborom občinske skupščine?

ODGOVOR:

Družbeni dogovor je bil na ravni republike podpisan 17.4.1974. Ta dogovor obvezuje podpisnike, da bodo vsako leto do leta 1980 s svojimi sredstvi financirali adaptacije in novogradnje visokogorskih postojank. K temu dogovoru naj

bi pristopile tudi vse slovenske občine z namenom, da z lastnimi sredstvi financirajo naloge iz tega družbenega dogovora. V bistvu gre za to, da bi občinske skupščine prepustile turističnim društvom turistično takso in tisti del davka na promet z alkoholnimi pijačami, ki se zbere od prodaje v planinskih postojankah. Ta sredstva gredo v poslovne sklade teh planinskih društev, o čimer ta društva obveščajo polletno občinsko skupščino. Občina Velenje je pristopila k temu družbenemu dogovoru s sklepom Izvršnega sveta skupščine občine Velenje z dne 11. 4. 1975 (objavljen v Uradnem vestniku št. 2/75).

3. VPRAŠANJE:

Po določbah 7. člena odloka občinske skupščine o ustanovitvi občinske straže (Uradni vestnik občine Velenje št. 9/74) je načelnik za notranje zadeve pooblaščen izdati predpise o notranji organizaciji občinske straže in sistemizaciji delovnih mest, o tehnični opremitvi občinske straže, o njeni oborožitvi in o primerih, kdaj lahko stražarji uporabijo orožje. Ali je načelnik za notranje zadeve te predpise že izdal in kje so objavljeni? Kolikšni so bili doslej izdatki za osebne dohodke občinskih stražarjev in kolikšni za njihovo opremo?

ODGOVOR:

Iz ugotovitve splošne potrebe po takimenovanih komunalnih čuvajih za čuvanje čistote mesta, ohranjanja zelenice, pravilnega parkiranja in ostalih dejavnosti, ki jih določa odlok o javnem redu in miru Skupščine občine Velenje je bila ustanovljena meseca aprila 1974 z občinskim odlokom stražarska služba. Načelnik oddelka je bil pa pristojen izdati pravilnik o delu občinske straže. Ta pravilnik ni bil izdelan, ker še do danes ni bil sprejet pravilnik o delu občinskih straž in medsebojnih razmerjih med milico in občinsko stražo.

Kljub temu so stražarji napravili kratek tečaj, pripravljen skupaj s komandirjem postaje milice, kjer je bil vsak stražar poučen o uporabi orožja in pravici uporabe orožja.

Sredstva, ki so bila uporabljena za občinsko stražo, znašajo:

za opremo	dinarjev 12.780,00
bloki za mandatno	
kaznovanje in	
plačilni	dinarjev 17.988,00
nalogi	
brutto osebni	
dohodki	dinarjev 102.209,15
potni stroški	1.357,00

Po najnovejših priporočilih sekretariata za notranje zadeve naj bi se občinske stražarske službe vklopile v inspekcijske službe pri oddelku za gospodarstvo, ker bi na ta način bila večja medsebojna informiranost in povezanost, na ta način pa tudi doslednejše izvajanje odloka o javnem redu in miru.

Zaradi teh predvidenih sprememb in pravilnika iz RSNZ je zastala izdelava pravilnika o delu občinske straže.

4. VPRAŠANJE:

Ali so organizacije združenega dela v lanskem letu podpisovale kakšen samoupravni sporazum o zbiranju sredstev za negospodarske investicije v občini?

Če so takšen sporazum podpisale, kateri objekti se bodo iz teh sredstev gradili, kakšna je njihova predračunska vrednost in koliko sredstev bi se zbralo s prispevki organizacij združenega dela na podlagi teh samoupravnih sporazumov?

ODGOVOR:

Delovne organizacije so za leto 1975 podpisale samoupravni sporazum za sofinanciranje objektov družbenega pomena,

kot so za šolstvo, otroško varstvo in kulturo.

Na podlagi sporazuma, določenega in dogovorjenega ključa je za sofinanciranje navedenih objektov namenjeno:

1 % od brutto osebnih dohodkov,

2 % od amortizacije in ostanke dohodka po pokritju zakonskih in pogodbenih obveznosti ter osebnih dohodkov,

0,1 % od nabavne vrednosti osnovnih sredstev.

Na osnovi samoupravnega sporazuma bi morali v letu 1975 zbrati 21.600.000,00 dinarjev za naslednje objekte: IV. osnovna šola, posebna osnovna šola, sodišče, športna-večnamenska hala, telovadnica Šoštanj.

5. VPRAŠANJE:

V lokalnem listu je občinska skupščina nedavno razpisala prosto delovno mesto vodje

službe za avtomatično obdelavo podatkov. Kdo je to službo ustanovil, ali je bil izdelan elaborat o ekonomski upravičenosti take službe, kdo ga je potrdil, če je bil izdelan, koliko so bili stroški za ustanovitev te službe, zlasti še za nabavo strojne opreme in šolanje kadrov in od kod so se zagotovila sredstva?

ODGOVOR:

Služba za avtomatsko obdelavo podatkov oz. „Center za elektronsko obdelavo podatkov“ je kot posebna organizacijska služba pri upravi skupščine občine Velenje. Ustanovil jo je svet delovne skupnosti v aprilu 1974, ko je obravnaval tudi elaborat o upravičenosti te službe. Njen namen naj bi bil v naslednjem:

— načrtovanje funkcionalne centralizacije poslovanja uprave,

— razvijanje učinkovitega komunalnega informacijskega sistema,

— skrb za modernizacijo poslovanja upravnih organov,

— zbiranje potrebnih podatkov,

— obdelovanje in prenašanje,

— ažuriranje sprememb,

— dajanje na razpolago ustreznih podatkov,

— skrb in uvajanje standardizacije postopkov, obrazcev, šifer, dokumentacije, itd.,

— skrb za stalno šolanje kadrov in vrsta drugih opravil, ki logično spadajo k tej službi.

Glede na to, da se ustanavlja nov Računski center, ki ima v svojem delovnem področju tudi obdelavo podatkov na računalniku, ta služba pri občinski upravi ne deluje več.

6. VPRAŠANJE:

Vprašanje delegatke zbora krajevnih skupnosti Helge No-

vak, ki je opozorila na potrebo ureditve službe za popraviljanje vodovoda v Šoštanju, saj ta služba, odkar se je Kleparstvo vodovod pripojilo k OZD REK Velenje, ne deluje zadovoljivo, smo poslali na REK Velenje dne 25.3.1975 in urgirali odgovor dne 12. 6. 1975, vendar odgovora do danes nismo prejeli.

Glede na nekatera vprašanja in predloge, da bi Uradni vestnik občine Velenje dobivali vsi delegati občinske skupščine, se je Izvršni svet odločil, da bo poiskal najprimernejšo obliko in način obveščanja vseh delegatov in občanov o sklepih in odločitvah, ki so sprejete na sejah zborov občinske skupščine, izvršnega sveta in drugih organih. Že sedaj pa izhaja Uradni vestnik kot priloga glasilu „Naš čas“ in je tako praktično dostopen vsem občanom.

● IZ OBČINE SLOVENJ GRADEC ● IZ OBČINE SLOVENJ GRADEC ● IZ OBČINE SLOVENJ GRADEC ●

● POMEMBNA DELOVNA ZMAGA DELOVNE SKUPNOSTI TOVARNE POHIŠTVA PAMEČE PRI SLOVENJ GRADCU: ●

Novi proizvodni prostori

Z novo delovno zmago, zgraditvijo nekaterih novih proizvodnih prostorov ter obnovo obstoječih se je v slavlje ob 30-letnici osvoboditve vključila tudi delovna skupnost Tovarne pohištva Pameče, temeljne organizacije združenega dela Gozdarstva in lesne industrije Slovenj Gradec.

Na mestu, kjer je bila v Pamečah pred stoletjem mala zasebna obrtna delavnica, je zrasla prava tovarna. Hiter razvoj se je začel po letu 1954, ko so začeli graditi novo proizvodno halo. V Pamečah so takrat izdelovali klasično kuhinjsko pohištvo, zaboje in panelne plošče. Pred tremi leti so začeli uvajati proizvodnjo suhomontažnih furniranih podbojev ter oblog; dobršen del proizvodnje suhomontažnih vratnih podbojev so prodali na tuje.

Proizvodni program so v zadnjih letih spremenili in dopolnili. Med drugim so ukinili proizvodnjo vezanih plošč, lani pa so ob spremembi sanacijskega programa zastavili prvo lopato za gradnjo novih prostorov za površinsko obdelavo lesa. Opravili pa so še nekatera druga dela oziroma preureditve, da bi zagotovili nemojeno delo, pri čemer sta sodelovala tudi slovenjgraška podružnica Ljubljanske banke in pa matična organizacija združenega dela — Gozdarstvo in lesna industrija Slovenj Gradec.

V novih prostorih bo v kratkem že stekla redna proizvodnja. Opravljena investicijska dela bodo Tovarni pohištva Pameče omogočila, da bo v prihodnje na leto izdelala 200.000 m² furniranih oblog, 30.000 komadov suhomontažnih vratnih podbojev, novega proizvoda — rolo omara po bodo na leto izdelali 30.000 komadov. Celotni dohodek bodo že v letošnjem letu povečali na 80 milijonov dinarjev, lani pa so ga dosegli le 30 milijonov dinarjev.

Delovna skupnost Tovarne pohištva Pameče zagotavlja, da se bodo ob izboljša-

nih pogojih za delo povečali tako produktivnost in proizvodnja, prav tako pa tudi

kvaliteta izdelkov. Na tržišče pa bodo poslali še večji izbor izdelkov, pri čemer

omenjajo še posebej furnirane stenske obloge v različnih barvnih odtenkih

Ob otvoritvi novih proizvodnih prostorov Tovarne pohištva Pameče

● Seja občinske konference Zveze komunistov Slovenj Gradec

SLOVENJ GRADEC, 27. junija — Sinoči je bila v Slovenj Gradcu 6. seja občinske konference Zveze komunistov Slovenj Gradec, na kateri so obravnavali oceno o družbenopolitičnih razmerah v Mislinjski dolini. — Obširneje bomo poročali o seji v prihodnji številki.

● Seja izvršilnega odbora podružnice Ljubljanske banke

Danes, v petek, 27. junija, se bo v Slovenj Gradcu sestal izvršilni odbor slovenjgraške podružnice Ljubljanske banke. Na seji bodo obravnavali, med drugim, poročilo o likvidnosti ter razpravljali o predlogih več organizacij združenega dela za dodelitev posojil za zaloge za izvoz ter za prodajo serijske opreme.

● Najboljši — taborniki „Ambroževe čete“

V počastitev 30-letnice zmage nad fašizmom in osvoboditve ter občinskega praznika Slovenj

Gradca je pripravil taborniški odred „Severni kurir“ na Zgoranjem Legnu, pri Popijalu, tekmovalen za „Savčev memorial“. 15 ekip tabornikov in članov Zveze socialistične mladine iz Maribora, Raven na Koroškem, Dravograda in Slovenj Gradca (Slovenj Gradca, Smartnega, Dovž in Mislinje) se je pomerilo v streljanju z zračno puško, lokostrelstvu, postavljanju in podiranju šotora ter v orientaciji.

Med taborniškimi ekipami so bili najboljši predstavniki Ambroževe čete Smartno taborniškega oddela „Severni kurir“, drugi so bili taborniki Muratove čete iz Slovenj Gradca, tretja pa je bila ekipa Čebularjeve taborniške čete iz Mislinje. Med osnovnimi organizacijami Zveze socialistične mladine pa so zmagali mladinci iz temeljne organizacije združenega dela NTU slovenjgraške Tovarne usnja.

PO KOROŠKI

● Zbor planincev — PTT delavcev

Pri Poštarskem domu pod Plešivcem je bil 8. zbor planincev — ptt delavcev, ki ga je pripravilo v počastitev 30-letnice osvoboditve Planinsko društvo PTT Maribor, udeležilo pa se ga je nad 1.000 planincev — ptt delavcev iz vse Slovenije. Priložnostni kulturni program so izvedli učenci osnovne šole Sele — Vrhe ter dramska skupina in godba na pihala KUD „Poštar“ Maribor.

V okviru 8. zbora planincev — ptt delavcev Slovenije je bila podpisala listina o pobratenju poštarskih planinskih društev Tuzla in Maribor.

● Seja predsedstva občinske konference SZDL Ravne na Koroškem

V četrtek, 19. junija, je bila na Ravnah na Koroškem II. seja Predsedstva Občinske konference SZDL Ravne na Koroškem, na kateri so pregledali izvajanje sklepov predsedstva ter tekoče naloge SZDL v Meziški dolini, obravnavali so nekatera aktualna vprašanja iz dela krajevnih organizacij Socialistične zveze ter, med drugim, sprejeli program praznovanj v Meziški dolini v letu 1975.

NAŠ ROMAN

36

„Ko bova našla gospoda Johna, kot sem vas razumel, bo pač on poravnal račune, vstevši tudi napore Berwaldove potovalne in detektivske agencije.“

„V katerem hotelu pa se bova nastanila?“

„Menim, da si sir John ne bi izbral za vas nič slabšega, kot je Caribe Hilton.“

„Poznate Caribe Hilton? Ste bili že prej v Puertu Ricu?“

„Oh, seveda. Velikokrat. Bil sem že na vseh otokih. Če bi imel dovolj kapitala ali pa dovolj posla, bi vedno zivel na Karibih. Moja mati, veste, je bila Španka.“

Motorji so se ustavili in letalo se je pričelo spuščati z veliko naglico. Gospod

● RONALD KIRKBRIDE

JUKI OKANO

Berwald je opomnil Yuki, naj pogleda skozi okno.

V daljavi je zagledala dolg otok, ki se je kot kumara potegnil daleč proti obzorju in velike bele plaže so zmivali velikanski, zeleni morski valovi. Krožno sta zapeljala nad otokom, nato nad velikim mestom in takoj za mestom pristala na velikem letališču, ki se je na zadnjem koncu potegnilo daleč v morje.

Takoj ko je stopila iz letala, jo je zajel tako vroč veter, da je imela občutek, da ji bo sežgal lase na glavi. Prav slišala je, kako je nedrček na njenem telesu pokal ob vsakem koraku. Kar od dahnila si je, ko sta sedla v taksi in se odpeljala.

Voznja je bila zelo dolga in gospod Berwald ji je, ves nasmejan in zadovoljen, kazal tropska drevesa, vsa upognjena pod cvetnim razkošjem: afriške tulipane, almond, ličilno drevo, banian, rumovo drevo, več vrst calabaša z različnimi cvetovi, kokovec, vsega obloženega z bogatimi sadeži, jakarando, vso okičano z velikimi modrimi zvončki, velikanske, kot škrlatne dežnike obarvane grme.

Yuki je osupnilo Berwaldovo poznavanje drevja. Naenkrat ga je videla v povsem drugačni luči: prijaznega moškega, vljudnega, sramežljivega in osamljenega, pa tako ambicioznega, da se spopade z vsemi težavami, pogumnega, ki včasih zaradi svoje plahosti učinkuje kot neroda, moža, ki ljubi življenje in pokrajino, a so ga potlačili v skromno pisarno ubožnega predmestja.

„Odpeljite naju v star del mesta,“ je gospod Berwald ukazal vozniku. „Morava še nakupovati.“

Prav ta trenutek so zapeljali v novejši del San Juana, kjer so se bleščali novi, razkošni hoteli, ulice so bile prenatrpane z velikimi, modernimi trgovinami, kjer je bilo v izložbenih oknih vse polno najrazličnejše zelenjave, kakršne Yuki še nikoli ni videla, še manj pa okusila. Nato sta se zapeljala prek mesta v stari del mesta, majcen polotok z ozkimi ulicami.

Taksi ju je zapeljal v veliko palmovo senco, odkoder sta po tlakovani ulici odšla v naslednjo Cristo cesto, v kateri je bilo vse polno majhnih trgovin s predmeti iz kovanega železa, bakra, keramičnih izdelkov, starin, ročnih del, vezenin vseh vrst, ogrinjal in nakita

iz želvovine. Zunaj, na stalno čisti modri morski globini so se prevažali mali čolni. Ko sta hodila mimi hiš, se je skozi vrata slišal šum dvorišnih vodomotov, kjer je bila gosta palmova senca, iz daljave pa se je slišalo zamolklo udarjanje bobnov. Fantje so posedali na zabojih od sadja in igrali domino, neka stara ženska pa je lagodno sedela pred vrati svoje hiše in kadila cigaro.

Končno sta prispela v Casa Lopez. Yuki je zapravila dvajset dragocenih dolarjev za mali usnjen kovček, nato pa sta pohitela nazaj, kjer ju je čakal taksi. Tisti trenutek, ko sta odpirala vrata taksija, se je Berwald sklonil, pograbil velik kamen pod avtomobilom, odprl kovček in ga dal notri, nato pa ga spet zaprl. Na Yukino začudenje odgovori: „Praven kovček je prav toliko vreden, kot nikakršen.“

Caribe Hilton je stal prav na koncu pomola, s pro-

čeljem obrnjen proti Atlantskemu oceanu. Vstopila sta v prepolno recepcijo in Yuki od začudenja sploh ni mogla spregovoriti. Še nikoli ni videla nekaj tako čudovitega, nekaj tako razkošnega. Po tleh je bila razprostrta dragocena preproga, ob strani pa so stale velike tropske rastline in se ovijale tudi okrog marmornih stopnic, ki so vodile v gornja nadstropja. Pred njima so se odprla neka vrata in zagledala je velikanski plavalni bazen, kjer je učitelj poučeval neko mlado dekletce plavati pod vodo. Okrog bazena je bilo polno malih slačilnic, na zelenem travniku, posejanem z velikimi grmi, so se razcvetele velike havajske rože. Na morski strani bazena je bila nizka ograda, za katero so sedeli ali ležali kopalci ter se sončili na kristalno belem pesku.

Gospod Berwald je odnesel Yukijin kovček do recepcije in naročil dve enoposteljni sobi.

„Ste rezervirali, gospod?“

„Ne, pravkar sva priletela na otok. Sem predstavnik Berwaldove letalske družbe, gospodična Okano pa je gost sira Galahada. V San Juan sem prišel poslovno in verjetno bom ostal tri do štiri dni.“

Uradnik je s prezirom pogledal Berwaldovo ne čisto novo potovalko, skomignil z rameni in zaklical: „Camerero – pokaži dami in gospodu sobi 201 in 202.“

Odpeljal ju je z dvigalom, nato pa po dolgem hodniku, ob katerem so se na vsaki strani vrstile sobe. Pokazal jima je njuni sobi in za njima zaprl vrata. Yuki je sedla na posteljo in od razburjenja poskakovala. Končno bo le našla Johnnyja. Nato je opazila, da so vrata proti sobi gospoda Berwalda le priprta. Pograbila je sveženj ključev, stopila do vrat, izvlekla iz ključavnice na drugi strani ključ ter zaklenila vrata s svojim.

„No, gospodična Okano, počasi!“ je zaklical. „Res nimate nobenega vzroka za to! Proučiti bi morala zelo važne stvari, katere se ne da urediti za zaklenjenimi vrati.“

Zdaj morate urediti veliko pomembnejše stvari, to je najti Johnnyja Galahada. Takoj se bom okopala, čez pol ure pa se dobiva v čakalnici.“

„No, prav,“ je odgovoril po dolgem premoru. „Nekaj bom popil. Pogovorila se bova ob čašici ruma...!“

Opice ljubijo »kavbojke«

Ljudje v živalskih vrtovih so ugotovili, da se v slabem vremenu, zlasti kadar dežuje, močno dolgočasijo tudi živali. Obiskovalcev ni in živali se počutijo osamljene. Da bi svojim varovancem olajšali samoto in jim življenje olepšali, si je direktor nekega živalskega vrta v Veliki Britaniji omislil in omogočil živalim gledanje televizijskega programa. Ljudje v živalskem vrtu so lahko odslej opa-

zovali ževali, zlasti opice, kako se obnašajo in kaj počnejo pred malimi ekrani. Ugotovili so med drugim, da opice veliko bolj pritegne barvna slika in gibanje kot beseda, oddaje, v katerih veliko govorijo, jih celo dolgočasijo in nervirajo. Opice najraje gledajo kavbojke, boksarska tekmovanja in barvne ri-

● NI IGRAČA

Nihče ne dvomi, da živimo v obdobju plastičnih mas. Iz plastike so začelo izdelovati celo tanke.

To se je pripetilo na Švedskem. Izdelali so tank s plastičnim oklepom, za katerega trdijo, da je prav tako trden kot oklep iz jekla. Na tanku so celo plastične gosenice in metalci raket, s katerimi je tank oborožen. Strokovnjaki zatrjujejo, da je dovolj trden in tudi znatno lažji od doslej znanih vojaških vozil.

● JEZNA VEDEŽEVALKA

Med sodobnimi čarovniki imajo pomembno mesto zlasti astrologi. Njihove horoskope čitajo milijoni ljudi po svetu, najpomembnejše pa je to, da jim tudi verjamejo.

Med njimi je tudi Cabrina Cincade, ki živi v Hollywoodu in prerokuje prihodnost hollywoodskim filmskim zvezdam. Pred kratkim se je na svoje „kliente“ močno razjezila, kajti v svojih napovedih je napovedala, da bo že do konca letošnjega leta umrlo vsaj deset najpomembnejših hollywoodskih igralcev in igralk.

● MODNA KREATORKA STAŠA

Eleganca v dvodelnem kompletu

Moda zadnjih let je ubrana na športno noto, rada ima praktičnost in udobje, kar je seveda popolnoma v skladu z današnjim načinom življenja. Pa vendar – včasih kar ne more brez malo romantike, klasike in elegance, nekoliko nostalgčno oživlja nekoč priljubljeno modo in se vrača k njenim idejam. Če so tem idejam pridani še sodobni vplivi in izrazi, utegne nastati prav zanimiva in lepa nova moda. In ni naključje, da je prav poletna moda – seveda predvsem tista, namenjena lepim poletnim večerom – spet bolj elegantna in romantična. Takšni so tudi poletni dvodelni kompleti, sestavljeni iz daljšega, močno nagubanega ali ravno cevastega krila in tudi daljše jopice. Jopica pokriva boke, ni prijeta, temveč ohlapno krojena, z velikim izrezom in na njem pritisim ovratnikom, s širokimi zvonastimi rokavi, ki so lahko kratki ali dolgi. Komplet vedno dopolnjujejo še dolgi svileni šali in dolgi nizi drobnih perl. Če je tudi tkanina za tak komplet pravilno izbrana – če so to lahkotni, svileni materiali – bo poletni večer vsaj glede obleke res lep in nepozaben.

● GVAPO – ŠALJIVA ZGODBA Z DIVJEGA ZAHODA – I. ANTIČ

Fotomodel Denis Prebell iz Londona je postala ekskluzivna podobnih pozah pojavljala na avto sejnih, kot dekle, katere Fordovih avtomobilov. Na sejnih mora biti tudi primerno skladu z barvo avtomobila, ki 3, biti tudi primerno oblečen barvo avtomobila, ki jih toplo priporoča. Redno se slika in pravi, da ni nobene nevarnosti, da bi na sejnih doživela pr

ČIS ZNA

Ni vsak človek rojen za veliko potrpljenja.

Doktor William Bean iz svoje življenje posvetil pr človeški roki. S tem je začel kot tridesetih letih, naprednosti v nadaljnje preučevanje.

Doktor Bean ni ničesar mogočih okoliščinah: med spanjem in vedenjem vlažnem vremenu. Med prstih nohti hitreje rastejo, bolj počasi kot nohti pomembne delne lastnosti.

Končno je doktor Bean za merjenje nohtov. Imenovan

Kolektivno

Osemnajst učencev tretjega skega šolskega centra Velenje bodo skupaj s svojim predmetom odšli na „kolektivno“ striženje (ostrizen), ki je moral krepko devetnajst glav. Seveda fanje ostrigli na balin. Kljub temu kakšno pobudo, ki pa ne bo km

Tako je imel jugoslovanski minister 80 funtov mesečno (po tedanjem tečaju 250 predvojnih jugoslovanskih dinarjev za funt je to zneslo nič manj kot 20.000 predvojnih dinarjev mesečno!), njegov pomočnik 60 funtov, načelniki in šefi kabinetov po 50, njihovi namestniki 40 funtov in tako naprej. K temu je treba dodati še poseben dodatek za družino v znesku 20 funtov mesečno in zares izjemen honorar za delo v „odborih“, ki je znašal nič manj kot 50 funtov mesečno.

Glede slednjega je treba povedati, da so nekateri delali v dveh ali celo treh odborih, kar je pomenilo, da so samo s tem dobili po 100 ali 150 funtov mesečno več!

Administracija begunske vlade je lahko s tem denarjem živela ravno tako udobno kot bi bili vsi milijonarji od rojstva sem.

Tudi oficirji so imeli v izgnanstvu spodobne plače — manjše sicer od ministrov, pa zato še vedno bistveno višje kot so jih imeli v domovini.

Tako je prejemal vsak podporočnik po 24 funtov mesečno, za vsak nadaljnji čin pa po 4 funte več.

To morda ni bilo videti veliko v primerjavi z ministri, je pa bilo vsekakor veliko v primerjavi z njihovimi plačami v domovini. Tam je imel namreč podporočnik pred vojno okoli 570 dinarjev mesečne plače.

Res je, da je z dodatki (za uniformo in podobno) ta vsota mesečno lahko v nekaterih primerih narasla za 1500 dinarjev, toda 24 funtov, kolikor jih je dobil mesečno v emigraciji, je pomenilo po tedaj veljavnem tečaju nič manj kot 6000 dinarjev mesečno za poročnika!

To je bilo pol več kot je prejemal v tistem času na istem območju njegov kolega v britanski vojski.

Ni čudnega, da so finance emigrantske vlade tako hitro kopnele, zakaj pri teh izdatkih bi skopnele finance še bogatejše države, oziroma vlade, od stare jugoslovanske.

Kaj pa kraljevi dohodki?

Pred vojno je prejemal kralj Peter II. iz državne blagajne mesečno 40 milijonov predvojnih jugoslovanskih dinarjev. To je bila tako imenovana dvorna „civilna lista“. Po prihodu v emigracijo je terjal isti znesek — vendar v funtih.

Temu se je uprl predsednik vlade general Dušan Simović, ki je menil, da je treba to vsoto glede na izjemne okoliščine zmanjšati. Vlada ga je podprla, toda dvor je vztrajal na svojem.

Prišlo je do resnega spora. Zmagal je general Simović, ki je prodrl s svojim predlogom, da bo dvor med izgnanstvom prejemal „samo“ 12.000 funtov mesečno. To je bila vsekakor izjemna vsota, kajti norveški kralj, ki je bil prav tako v emigraciji v Londonu, se je, denimo, moral zadovoljiti (in se tudi je) s 600 funti mesečno.

Stirje člani jugoslovanskega dvora v emigraciji so mesečno prejemali prav toliko denarja v devizah, kot vsa britanska imperijalna vlada — letno!

Toda kljub temu je bil kralj Peter II. silovito nezadovoljen, še bolj nezadovoljna pa je bila kraljica mati Marija.

To nezadovoljstvo ni ostalo brez posledic — občutil pa jih je kasneje ministrski predsednik Simović.

BEG Z NIKŠIČKEGA LETALIŠČA

Toda vrnimo se znova na nikšičko letališče.

15. april 1941.

Medtem ko so nemške in italijanske motorizirane kolone z vseh strani brezobzirno prodirale skoraj brez odpora proti zadnjim delom še neokupiranega jugoslovanskega ozemlja, so na nikšičkem letališču pristajala zadnja letala jugoslovanskega vojnega letalstva, ki jih niso bodisi zajeli, bodisi uničili.

Tu je bil tudi poveljnik jugoslovanskega vojnega letalstva, letalski general Borivoje Mirković.

Okoli poldneva je poročal predsedniku vlade generalu Simoviću, da ima na voljo 22 letal. To je bila čudna mešanica potniških in vojnih letal — od dvomotornih britanskih lockheedov do trimotornih italijanskih savoi.

Dušan Simović mu je izročil sezname potnikov, ki so jih sestavljali pred tem. Na njih so bili potniki razvrščeni v dve prioritetni listi — na eni so bili ministri in njihovi najbližji sodelavci, na drugi pa manj pomembne osebnosti. Takoj je bilo jasno, da je potnikov veliko več kot je prostora v letalih — pri tem pa je bilo treba v vsako letalo dati še zaboj ali dva zlata.

Na letališču je bilo tudi okoli šestdeset pilotov, ki jih je poveljnik vojnega letalstva želel prepeljati v Grčijo — toda zanje ni bilo prostora.

Prostor je moral biti na voljo politikom.

Pa ne samo njim.

Letala bi morala namreč prepeljati tudi njihove žene in v nekaterih primerih tudi sorodnike, ki niso bili za vlado ali vojsko niti najmanj pomembni.

Poveljnik vojnega letalstva je začel preklinjati.

Preklinjati in groziti pa so začeli tudi drugi — tisti namreč, ki so spoznali, da so odrejeni v drugo prioriteto skupino, v skupino, za katero še ni gotovo, če bo lahko zbežala v iz države.

Začeli so se prepri, ki so kasneje prerasli v pravo paniko. Vsakdo se je brezglavo boril za prostor v letalu. Nekateri, ki so v zadnjem trenutku ostali na zemlji, so začeli jokati — ne vedoč, da so s tem, ko niso mogli v letalo, ostali živi. Nekaj letal namreč nikoli ni priletelo do grških letališč — padla so v morje ali pa so se zaletela v stene strmih gora.

humor

Brez besed

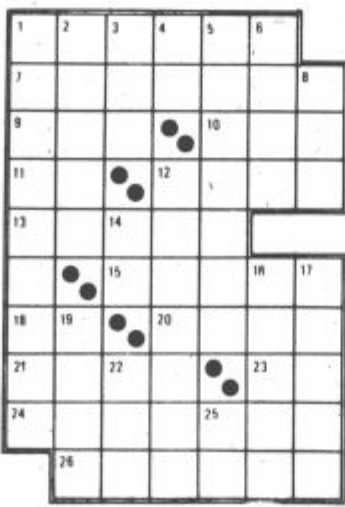
„Kaj se bo moralo še zgoditi, da boste naposled vendar izginili?“

Križanka

VODORAVNO: 1. nastopanje, 7. najvišje atensko sodišče, 9. kratica za Svobodni tržaški teritorij, 10. Hercegovce, 11. znak za kemično prvo lutej, 12. Aralsko jezero v SZ, 13. hotel v Kranjski gori; žensko ime, tudi res, 15. kratkotrajno, popolno približanje, 18. kratica za Narodna obramba, 20. italijansko mesto, znano po posevnem stolpu, 21. ime pianista Ozima, 23. Vladimir Lamut, 24. manjše mesto v Crnogorskih Brdih, ob Tari, 26. običaj, navadnost.

NAVPIČNO: 1. kdor nasledil koga, kdor nastopi za kom, 2. moško ime, 3. del teniške igre, 4. Tine Orel, 5. velika dela, 6. stoti del dinarja, 8. zadetek pri nogometu, 12. četudi, akoravno, 14. Ivo Daneu, 16. v medicini ugotovitev, dognanje, izsledek, 17. kraj pod

Rujem pri bolgarski meji. 19. leha, 22. ime švedskega pesnika in pisatelja Hanssona, 25. avtomobilska oznaka za Šabac.

Podpis: Georgios Combanakis in Spiros Blazakis na atenskih ulicah.

● KONEC II. SVETOVNE VOJNE

Petintrideset let v grških planinah

Še pred nekaj meseci sta se Grka Georgios Combanakis in Spiros Blazakis skrivala v pečini v odmaknjenih grških planinah. Tam sta živela še od dni, ko so nemški padalci zasedli njuno rojstno mesto na Kreti. Torej je druga svetovna vojna zanj trajala celih petintrideset let.

Georgios je bil takrat star dvajset, Spiros pa štiriindvajset let. Ko so v Grčijo prišli Nemci, sta krenila v partizane. Bila sta med najhrajšimi, udeležila sta se številnih bitk. Toda konec vojne v svetu ni bil konec tudi za Grčijo. Grška vlada je tedaj nastopila proti partizanom in bitke so se v Grčiji pravzaprav končale šele leta 1949.

Za Georgiosa in Spirosa kakor tudi za mnoge druge partizane se je njihova borba žalostno končala. Številni njuni tovariši so padli, se predali oblastem ali odšli čez mejo. Ostala sta sama v planini Bela gora, visoki več kot 2500 metrov. Ker se ni sta hotela predati, so jim požgali domove, Georgiosovo sestro so odpeljali v taborišče, Spirosovega brata pa so ustrelili. Za njuni glavi so razpisali visoke nagrade.

Tista leta so bila najtežja. Stalno so ju preganjali in iskali, primanjkovalo jima je hrane in obleke. Včasih sta po ves teden živela ob eni pomaranči. Najtežje pa jima je bilo zaradi samote. Šele leta 1958 sta se slučajno srečala in zdaj jima je bilo laže.

Od tega dne se nisva ločila, pripoveduje Georgios.

Medtem ko je eden spal, je drugi stražil. Čudno pa je vseeno, da sva ostala živa. Večkrat sva bila ranjena, nikoli pa nisva mogla k zdravniku in tudi zdravil nisva imela. Rane sva zdravila in čistila s slano vodo ki sta ji primešala nekaj kapljic limonovega soka. Nekoč sem padel v deset metrov globok prepad, če bi bil takrat sam, bi tam tudi umrl.

Neprestano sta morala bežati iz kraja v kraj. Seveda vsega tega ne bi zdržala brez pomoči kmetov, ki so jima dajali hrano in obleko. Pomemben dogodek zanj je bil, ko sta dobila tranzistor. Kljub vsemu pa se je dogajalo, da se tudi več tednov in mesecev nista smela približati vasi.

„Za ljudi v hribih sva bila nekaj nadčloveškega. Večkrat so naju prosili, da sva posredovala v njihovih sporih. V grških vaseh še vedno vlada zakon krvnega maščevanja. Pomagala sva in mirila duhove in velikokrat tudi uspela.“

Zal pa so se med kmeti našli tudi izdajalci, ki so želeli nagrado za najini glavi. Marsikdaj so sporočili policiji, kje se nahajava in le s težavo sva ušla preganjalcem. Ko je oblast leta 1967

prezela vojna junta, je lov na najini glavi postal še intenzivnejši. Nagrado so še povečali.

Bila je grozna gonja. Zdaj nisva skoraj utegnila spati. Izogibala sva se vsem, ker nisva želela ljudem neprijetnosti. Policisti so množično zapirali in mučili ljudi, ki so nama pomagali.

Tudi to je minilo. Junta je bila premagana. Karamanlis je osnoval novo vlado. Janis Teodorakis, brat znanega skladatelja, se je zavzel za njuno amnestijo in to tudi dosegel.

Dolgoletna bojovnika sta končno prišla v Atene, kjer so ju ljudje lepo sprejeli in kjer danes uživata splošno pozornost. Po dolгих letih hodita po ravnih tlah, ure in ure se sprehajata po atenskih ulicah. Odveč pa jima je slab zrak in avtomobilski ropot.

In kakšni so njuni načrti? „Najprej se bom oženil“, pravi Spiros, „zato je zadnji čas. Sicer pa se bova verjetno posvetila turistični dejavnosti. Najbolj naju poznajo ljudje na Kreti pa tudi po drugih grških predelih“. Atenski zdravniki so ju temeljito pregledali in ugotovili, da težko in naporno življenje ni zapustilo nobenih posledic. Zato bosta s svojimi dogodivščinami in proznavanjem ozemlja in lepote Krete in drugih grških predelov lahko dala marsikaj domačim in tujim obiskovalcem te zanimive dežele.

Invalidi proslavili 30-letnico osvoboditve

Društvo invalidov velenjske občine namenja veliko pozornost športni in rekreacijski dejavnosti svojih članov. Ni še dolgo tega, ko so se popeljali s „sončnim vlakom“ na izlet v neznan. V nedeljo pa je društvo skupaj s športno komisijo pri avto moto društvu Velenje organiziralo že tretji tradicionalni avto-rally.

Nedeljski rally je bil drugačen kot predhodna. Posvetili so ga 30-letnici osvoboditve. Zato so za cilj izbrali Graško goro, goro jurišev.

Že navsezgodaj zjutraj se je pred prostori velenjskega avto moto društva zbralo okrog 20 voznikov in njihovih sovozačev. Udeleženci rallyja so morali najprej opraviti spretnostno vožnjo, nato pa so se podali na 22 kilometrov dolgo pot. Proga je bila razdeljena v dve etapi. Prvo etapo, ki je vodila prek Šentilja do Bevč, so morali prevoziti v petindvajsetih minutah, drugo — Bevče, Šalek, Konovo, grad Turn, Škale, Plešivec — s ciljem na Graški gori pa v sedemindvajsetih minutah. Prvi del tekmovanja proge je bil dolg devet kilometrov, drugi trinajst.

Po prihodu na cilj so morali še streljati z zračno puško, narkar je predsednik društva Edvard Centrih razglasil zmagovalce. Podobno kot lani je bil tudi letos najboljši Franc Oštir s sovozačem Alojzjem Bedjaničem. Na drugo mesto sta se uvrstila Stane Brglez in Franc Martinčič, tretja pa sta bila Anton Stropnik in Peter Sovinc. Vse tri dvojice so prejele lepe pokale.

V spretnostni vožnji je bil najboljši skupni zmagovalec Franc Oštir, 2. Ivan Korber, 3. Stane Brglez.

Najboljši strelci so bili Karel Pintarič, Martin Kumer in Oto Blatnik. Njim je predsednik društva podelil lepe medalje.

Po končani podelitvi pokalov in medalj so udeleženci 3. turističnega avto rallyja položili venec k spomeniku ter z enotnim molkom počastili spomin na padle borce. Ob spomeniku sta spregovorila tudi Slavko Vrtačnik, v imenu občinskega odbora zveze rezervnih vojaških starešin Velenje, in Stane Lavrič, predsednik zveze društev invalidov Slovenije, ki je kot borec 14. divizije obujal spomin na njen zmagoviti pohod. Obema je Edvard Centrih izročil lepa lesena vrča, del člana društva Martina Kumra. Šostanja. Ob koncu programa so vsi skupaj zapeli še nekaj partizanskih pesmi.

stičnega avto rallyja položili venec k spomeniku ter z enotnim molkom počastili spomin na padle borce. Ob spomeniku sta spregovorila tudi Slavko Vrtačnik, v imenu občinskega odbora zveze rezervnih vojaških starešin Velenje, in Stane Lavrič, predsednik zveze društev invalidov Slovenije, ki je kot borec 14. divizije obujal spomin na njen zmagoviti pohod. Obema je Edvard Centrih izročil lepa lesena vrča, del člana društva Martina Kumra. Šostanja. Ob koncu programa so vsi skupaj zapeli še nekaj partizanskih pesmi.

Dušan Pipuš

V ponedeljek smo se na pokopališču v Podkraju vsi s svečanostmi poslovili od Dušana Pipuša, rudarskega inženirja. Vsi, ki so ga poznali, so užalosteni sprejeli vest, da je nenadoma umrl. 66. letu svoje življenjske poti. Še pred dnevi je bil na rudniku, delovno zagnan in predan svojemu rudarskemu stanu. Zato je vest o njegovi nenadni smrti še tembolj ojeknila v Velenju, kjer smo ga vsi dobro poznali.

Dušanu Pipušu je stekel zibal v Mariboru. Kot mladi slovenski intelektualci je v Pragi končal študije na tehnični visoki šoli — rudarski fakulteti leta 1932. Bil je predan poklicu rudarskega inženirja ter s svojim znanjem in delovnimi navadami vzor vsem svojim stanovskim tovarišem. V najtežjih letih je kot zaveden Slovenec delal in služboval v mnogih rudnikih. Tako je kot mladi obratni inženir in kasneje kot izkušen rudarski obratovodja svoje znanje in izkušnje uveljavljal v rudnikih Trbovlje, Kočevje, Zenica, Banoviči in Kostolac. Težki rudarski poklic ni v njem nikoli omajal zaupanja v ljudi.

Pred 23 leti pa je Dušan Pipuš prišel v rudarsko Velenje, kjer je sodeloval v najtežjih letih naglega vzpona velenjskega premogovništva. Velik je delež Dušana Pipuša pri izgradnji novega modernega rudnika v Velenju. Pri začetkih so bili težki, vendar predah ni poznal. Z izrednim znanjem in svetovljamstvom ter inteligenco je v kot 20 let neumorno, uspešno in strokovno vodil ter seval tehnično zapletene odgovorne naloge kot glavni inženir in dolga leta kot tehnični direktor rudnika Lani Velenje. Zato v Velenju nikoli ne bomo pozabili njegovega velikega deleža, ki je prispeval za razvoj rudnika lignita in mesta Velenja.

Njegovo delovno področje je pa je seglo tudi izven poklicne dejavnosti. Tako je bil več let predsednik občinskega sveta za urbanizem, pogoval se je, da smo prvi v Sloveniji dobili rudarske muzeje, delal pa je tudi mnogih drugih družbenih področjih v velenjski občini.

Lani je rudarski inženir Dušan Pipuš odšel v zaslužni pokoj, vendar ga je rudarski kolektiv klub temu prijetno nazaj kot rudarskega svetovaleca. To delo je opravljal vse do njegove prenehanja smrti.

Zmagovalci letošnjega avto rallyja.

Predstavniki društva polagajo venec k spomeniku na Graški gori

Zbranim poštarjem iz celjskega območja je spregovoril Stane Vengust, sekretar sveta ZK

● V ZAVODNJAH SO SE ZBRALI POŠTARJI

POGLOBLJENO SAMOUPRAVLJANJE

V Zavodnjah nad Šostanjem se je to nedeljo zbralo več sto delavcev podjetja za PTT promet Celje. Njihov zbor so posvetili 30-letnici osvoboditve in 25. obletnici samoupravljanja v socialistični Jugoslaviji.

Predsednik delavskega sveta podjetja Slavko Žager je otvoril zbor in pozdravil navzoče, med katerimi so bili tudi člani velenjskega izvršnega sveta in krajevne skupnosti Zavodnje. Za njim pa je Stane Vengust, sekretar sveta ZK pri podjetju, spregovoril o deželu poštarjev med narodnoosvobodilno borbo. Tudi na celjskem območju je več poštarjev žrtvovalo svoja življenja. Spomenik, ki je postavljen v spomin 92 poštarjem pred celjsko pošto, je zgovoren dokaz žrtev za našo svobodo.

PTT dejavnost je v zadnjih 25 letih, odkar smo v Jugoslaviji uredili samoupravljanje, doživela mnoge spremembe. Od leta 1960 dalje je ta dejavnost prešla iz administrativno upravne v gospodarsko organizacijo. Tako je bilo v Sloveniji ustanovljeno 9 PTT podjetij, eno tudi v Celju. Sčasoma pa so se podjetja samoupravno organizirala in ima sedaj celjsko PTT podjetje tri temeljne organizacije združene dela ter delovno skupnost skupnih služb.

Rezultati uspešnega samoupravljanja so v podjetju za

PTT promet Celje že vidni. V primerjavi z letom 1960 so povečali obseg storitev kar za 608 odstotkov. Največ so k temu pripomogle razširitve telefonskih in telegrafskih zmogljivosti. Pred 15 leti so imeli samo eno avtomatsko telefonsko centralo v Celju z 800 priključki. Zdaj pa je 24 ATC in 11.800 priključkov. Poleg tega pa so izboljšali delovne prostore v poštah na področju celjske regije in povečali dohodek podjetja, ki znaša zdaj 22 milijonov 303 tosoč dinarjev.

Zbor delavcev v Zavodnjah so organizacijsko lepo pripravili delavci temeljne organizacije za PTT promet iz Velenja.

»Spor« zaradi avtomobilov

Kadarkoli v Velenju steče beseda o parkirnih prostorih, ni mogoče brez ugotovitve, da jih je premalo. To pereče vprašanje so najbolj občutili prebivalci krajevne skupnosti Center — desni breg, kjer so zrastle prva družbena stanovanja v Velenju. Seveda takrat v Velenju še ni bilo toliko železne pločevine, kot je je danes, zato pri blokkih niso gradili parkirnih prostorov ali pa so bili ti zelo majhni, pa tudi ulice so danes zelo ozke. Dva avtomobila se lahko srečata (na ulicah, kjer ni uveden enosmerni promet) le v primeru, če eden izmed voznikov zapelje po zelenici. Da bi se temu izognili, bo verjetno treba na vseh ozkih ulicah postaviti prometne znake, ki dovoljujejo vožnjo le v eno smer.

Seveda bo treba te predpise potem tudi spoštovati. Tudi problem parkirnih prostorov prebivalci tega predela Velenja v zadnjem času kolikor toliko zadovoljivo rešujejo. Na edini možni način. Del zelenice okrog blokov z udarniškim delom spremenjujejo v parkirne prostore. Seveda je takšno „uničevanje“ zelenice pač razumljivo glede na zgoraj navedeno dejstvo. Bolj nerazumljivo pa je to, da danes projektanti ali kdorkoli že pozabljajo pri gradnji blokov na parkirne prostore. Da o prepotrebni otroških igriščih ob sto in večstanovanjskih blokkih ter prostorih za varstvo v samih blokkih ne govorimo. V takšnem položaju so namreč stanovalci bloka 123 na Jenkovi. Čeprav so ta teden že tretjič plačali stanarino in druge spremljajoče storitve (to navajamo zaradi časovne primerjave), še vedno nimajo svojih parkirnih prostorov. Verjetno pa jih še kmalu ne bodo imeli. Prvotno je bila pri bloku pred-

videna gradnja zaklonišča, kjer bi nekateri lahko dobili prostor za svoje vozilo. Kot kaže zaklonišča na južni strani bloka ne bo. Zato so stanovalci predlagali, da bi ta prostor preuredili v parkirišče. Vendar se menda tudi to ne bo zgodilo, ker mora biti po urbanistični zasnovi na spodnji strani zelenica. Nakazana je bila še možnost, da bodo lahko avtomobile parkirali pri sosednjih blokkih, katerih gradnja se približuje koncu. Stanovalci bloka 123 pa na takšno rešitev gledajo zelo nezaupljivo. Menijo, da kljub razširitvi parkirnih prostorov tam ne bo dovolj. Zato je slišati predloge, da bodo storili podobno kot drugi stanovalci ob Jenkovi, Tomšičevi... udarniško bodo zelenico spremenili v parkirni prostor. Kajti ne morejo se tudi strinjati niti s predlogi, ne glede na to, ali so bili izrečeni na pol v šali ali ne, češ, saj imate novi parkirni prostor ob avtobusni postaji? Še bolj kot parkirni prostori trenutno muči stanovalce tega bloka blato, katerega

morajo teptati ob dežju (tega pa je bilo v zadnjih dveh mesecih zelo veliko) do svojega stanovanja ali pa iz njega v službo. Obljubljeno jim je bilo, da bo okolica v kratkem urejena. Upajo, da se bo to uresničilo in da ne bodo prej že četrtič plačali stanarino.

● NOVO NA SLOVENSKEM KNJIŽNEM TRGU

Po sledovih črne roke

Črna roka je bila najbolj divja, edinstvena morilska organizacija, ki je v okupirani Evropi delovala samo v Sloveniji. O tej organizaciji vemo bore malo. Predvsem je treba vedeti tole: črne roke ne moremo šteti kot nekakšno posebno organizacijo četniških in domobranskih vojaških in policijskih enot. Ime so povzeli po tajni organizaciji, ki je pred prvo svetovno vojno delovala v okviru obveščevalnega urada srbske vojske.

Tudi slovenska črna roka se je izcimila iz obveščevalnega urada komande četniške vojske za Slovenijo in urada tajne domobranske obveščevalne službe. Pri obeh uradih so bile likvidatorske skupine, ki so morale pod krinko črne roke. Morilci so bili zakrinkani ali namazani s sajami, včasih so morili v partizanskih oblekah s peterokrako zvezdo na kapi, v civilnih oblekah ali uniformah. Če v tistih okoliščini zločinci niso bili poznani, potem niso bili zakrinkani. Morilci so bili predvsem mla-

di kmečki fantje in študentje, v nekaterih primerih oficirji bivše jugoslovanske vojske, katerim je um zmešala klerofašistična duhovščina. Bili so brez srca, brez vesti. Po zločinih so brez spovedi hodili k svetemu obhajilu, ker ubiti nevarnika ni bil greh. Zanimivo je to, da je črna roka umorila več žensk kot moških, med žrtvami so bile tudi matere z več kot desetimi otroki.

Po tridesetih letih je pri založbi Borec te dni izšla prva knjiga o črni roki, ki jo je napisal upokojen major JLA Jože Vidic (pisec je napisal že knjigi

Beg z morišča in Zločin pri Lenartu: obe knjigi sta dobili Kajuhovo nagrado).

Ne samo to, da je to prva knjiga o črni roki, ki razgaljuje obraze zločincev in pobudnikov teh morij, temveč velja poudariti naslednje: Knjiga Jožeta Vidica „Po sledovih črne roke“ prihaja tudi v pravem političnem trenutku politične klime. Kot je znano, je prav v tem jubilejnim letu belogardiistična propaganda zagnala silovito gonjo proti socialistični Jugoslaviji. Krivci za te strahotne zločine skušajo danes potvarjati zgodovino sebi v prid. Na žalost je del te njihove propagande hlastno prijel nekateri reakcionarni zahodni trak, ki mu socializem ne diši. Knjiga Po sledovih črne roke, ki obsega 530 strani in 160 fotografij ter dokumentov, je odsev zgodovinske resnice, hkrati pa močna obtožba proti organizatorjem bratomorilske vojne, zato je njena vrednost še večja, pomen razsežnejši.

Knjigo lahko dobite v vseh knjigarnah ali pa jo naročite pri založbi Borec, Ljubljana, Miklošičeva 28/1.

Srečno in skok

Na osrednji prireditvi, ki jo bodo velenjski rudarji pripravili 3. julija ob dnevu rudarjev, 100-letnici rudarjenja v Šaleški dolini ter 100-letnici osvoboditve, bo nekaj deset učencev rudarskega šolskega centra skočilo čez kožo. Zvrnili bodo kozarec piva, se zaobljubili, da bodo dobro rudarili, dekleta pa jim bodo v znak ljubezni na prsi pripela rdeče nageljne.

Praznovanje ob sprejemu novincev v rudarsko skupnost je stara navada. Že v 16. stoletju so v slovaških rudarskih rejtirjih „skok preko kože“ preselili iz rudnikov v rudarske škole. To navado so potem na najrazličnejše načine uveljavljali v vseh rudarskih šolah. Tako je, da je še leta 1829 v rudniku Idrija veljala predpisa rudarska prisega za vse nove rudarje.

„Skok preko kože“ je le ena

od oblik kulturnih tradicij, ki so v tej ali oni obliki vezane na rudarski poklic. Te tradicije so ohranjene in se prenašajo naprej. Tradicija v rudarstvu je ohranjena zavoljo tega, ker rudar dela pod zemljo in je povezana z realno sedanjostjo. Čeprav se spreminjajo odkopne metode in rudarsko orodje, pa se pri rudarjevem delu ne spreminjajo premogi in kamenine. To pa je razlog, da ohranjajo tudi kulturne tradicije, ki so značilne le pri rudarjih.

● Avtomobili imajo ročne zavore

Tudi reka Paka je kljub temu, da je precej hladna, doživela svoj kopalni krst. Za to ni poskrbel kakšen hraber kopalec, ampak lastnik „stoenke“ na sliki. Vozilo je pustil na parkirnem prostoru pred kulturnim domom, v naglici – ah, ta boš s časom – pozabil potegniti zavoro in avtomobil si je samovoljno izbral hladnejši parkirni prostor. Lastnik je bil zelo vesel, ker se je ta nenavadna vožnja, vendar ne prva v Velenju, končala brez škode na vozilu. Na svoj račun so prišli tudi gledalci, ki so si v velikem številu ogledali ta dogodek. Eden izmed njih je z vso resnostjo trdil, da je lastnik namenoma zapeljal avtomobil v reko, češ da ga je hotel oprati. V Velenju namreč ni pred nobenim blokom določenega prostora za pranje avtomobilov, avtomatsko pralnico pa že zelo dolgo obljubljajo.

Naj poleg „skoka preko kože“ omenimo še rudarska svečana oblačila, v katero so sedaj vedno oblečeni rudarji pri svojih svečanostih. Rudarjeva noša je bila najprej sestavljena iz praktične poklicne oprave. V sredini 18. stoletja je rudar nosil čez tilnik segajoče lase, povezane med delom s trakovi, srjaco z naborki, usnjene hlače do kolen, rdeč progast telovnik, jamski suknjič s kovinskimi gumbi, na katerih je bil rudarski znak, bele nogavice, čevlje z zapenkami, kapo na glavi, pri delu pa klobuk iz debelega črnega usnja in usnje čez zadnjo plat hlače. Godci in rudarski uradniki pa so nosili čake s perjanicami in jamske palice z zrezljivimi sekiricami in okrašenimi toporišči. Ta oblačila so rudarji nosili pri svojem delu. Ščasa pa so se začeli oblačiti tako kot v drugih poklicih. Ostal pa je spomin, ki se zdaj odraža v svečanih rudarskih oblačilih.

Še nekaj je značilnega v rudarskem poklicu. Kot simbol povezanosti in nezdružljivosti je imela vsaka rudarska skupnost svoj prapor. Rudarske zastave so bile najprej skoraj enake kot v drugih poklicih. Ščasa pa so dobile svojstveno obliko in značaj. Zdaj so zastave črno-zelene barve in z rudarskim znakom.

Ob ohranjenih spominih v rudarskem poklicu se naj na koncu tega sestavka spomnimo še na rudarski pozdrav „srečno“. Če kaj, potem ima rudarski pozdrav resnično v sebi svoj pomen. Rudarju želimo s pozdravom, da se srečno vrne iz temnih globin, obenem pa ta pozdrav pomeni, da se odpre rudarjem rudno bogastvo.

Pred vsakim izletom predstavijo na razglasni deski znamenitosti kraja, ki ga bodo obiskali

Vsako leto poprečno osem izletov

Društvo upokojencev Velenje organizira že vrsto let izlete za svoje člane. Vsako leto pripravijo povprečno osem izletov, med katerimi jih pot vodi v posamezne predele naše domovine, kjer se seznanjajo s kulturnimi in zgodovinskimi znamenitostmi določenega območja oziroma kraja. Te dni zbirajo prijave za izlet v Podčetrtek, Rogaško Slatino in Kumrovec, rojstni kraj tovariša Tita.

Med lanskimi izleti je bil vsekakor najbolj zanimiv enodnevni izlet v taborišče smrti Mauthausen, kamor so

na svoje stroške popeljali tudi okrog 30 učencev iz velenjskih šol. Zanimanje za te izlete

med člani je kar precejšnje. Sedanji izlet bo drugi v tem letu. Med prvimi so si ogledali Slovensko Primorje, do konca leta pa se nameravajo odpraviti še v Kotlje, Črno in na Sleme, tretji izlet jih bo vodil v Trento, na Vršč in v Kranjsko goro, nato pa še v Ptuj in Omrož, odpraviti pa se nameravajo tudi v Slovenske gorice.

KONUS

KONUS, SLOVENSKE KONJICE

● KONUSOVI NAČRTI

Lani so v Konusu Slovenske Konjice slavili 80-letnico obstoja. Ob tej priložnosti je kolektiv prejel visoko priznanje, saj je bil odlikovan za uspešno poslovanje in dobre samoupravne odnose z Redom dela z zlatim vencem.

Razvojna orientacija organizacije združenega dela KONUS Slovenske Konjice sega tja do leta 1980. V svojem proizvodnem programu je podjetje usmerjeno v tri skupine: predelavo surovih kož v usnje, konfekcioniranje usnja, krzna in umetnega usnja ter kemijsko predelavo. V svoj srednjeročni razvojni program so zapisali, da ne bodo povečevali obsega predelave surovih kož. To predelavo bodo obdržali na sedanjem nivoju treh proizvodnih enot, ki so usmerjene na predelavo govejih, svinjskih ali telečjih kož, kar bo odvisno od povpraševanja na tržišču. Postopoma bodo modernizirali sedanje zmogljivosti in s tem ustvarili večji dohodek. Modernizacijo pa terja tudi deficitarnost delovne sile, ki bo z leti vse večja.

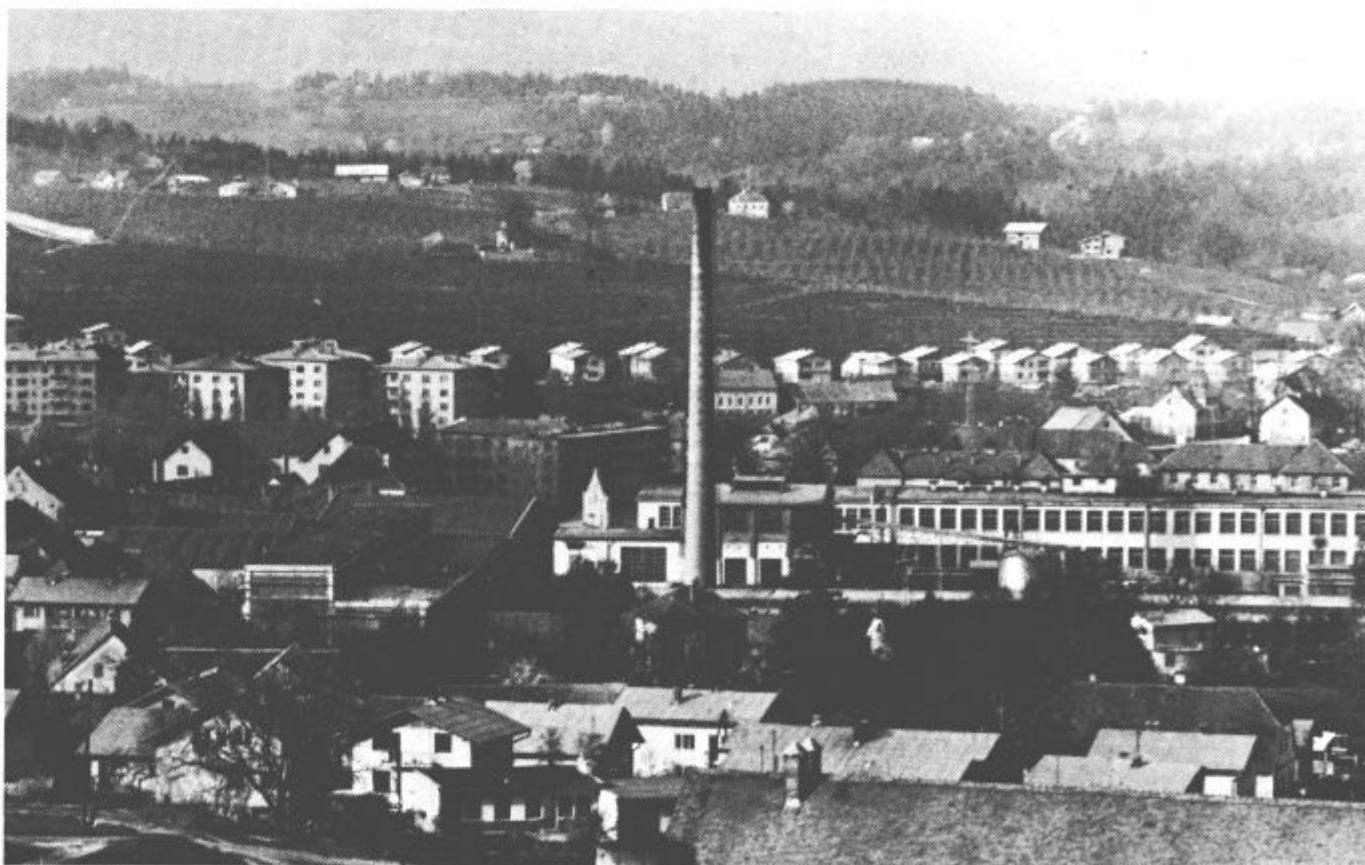
V obstoječih moderniziranih proizvodnih zmogljivostih za predelavo usnja v usnjeno konfekcijo bodo obseg proizvodnje povečali do končne izkoriščenosti, in sicer za približno 70 odstotkov večji fizični obseg ob povečanju števila zaposlenih za 40 odstotkov. Razvoj konfekcijske proizvodnje je odvisen od razpoložljivih delavcev in od lastnih surovin.

Specifično smer razvoja pa ima v Konusu Slovenske Konjice kemijska predelovalna skupina. Zavedajo se, da so v svetu vedno bolj uporabljene večje količine nekaterih vrst sintetičnih nadomestkov za naravno usnje, nadalje za različne dele čevljev, različne vrste tehničnega usnja ter da postajajo vedno bolj zanimive nekatere vrste odpadnih produktov od proizvodnje naravnega usnja kot osnovna surovina za proizvode, katerih uporabi namen je vedno večji v živilski industriji, industriji umetnih gnojil in drugod.

Te ugotovitve pa so Konus silile v raziskovalno dejavnost, ki je bila usmerjena na tako imenovano kemijsko predelovalno proizvodnjo. V sklopu te proizvodnje so naslednje proizvodne dejavnosti: izdelava umetnega usnja, predelava nizkotlačnega polietilena, izdelava netkanih materialov, proizvodnja celteza, proizvodnja extremultus jermen in predelava lesa (tanin, fufural), itd.

Ko bodo končali naložbe v proizvodnjo umetnega usnja na bazi celuloze in v predelavo visoko molekularnega nizkotlačnega polietilena, računajo v Konusu, da bo razmerje celotne finančne realizacije med usnjarsko, konfekcijsko ter kemijsko predelovalno skupino 20 : 20 : 60. Do leta 1980 bo imel Konus celotne letne realizacije milijardo 500 milijonov dinarjev.

V srednjeročnem razvojnem programu pa posebno pozornost posvečajo njihovi trgovski mreži. Načrtujejo, da bodo odprli še nekaj lastnih specializiranih prodajal za usnjeno in krzno konfekcijo.

ZA RUDARSKI PRAZNIK – 3. JULIJ – ISKRENO ČESTITAMO DELAVCEM RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA VELENJE

PRODAM

GRADBENO UTO, opažni les, fosne, špirovce, deske poceni proda FOTO Pajk Velenje.

KUPIM

ENOSTANOVANJSKO HIŠO (lahko še nedograjeno) ali trisobno stanovanje v Velenju ali bližnji okolici, kupim. Telefon 850-954.

Izgubil sem dvojne hlače (bele in sive) na poti iz čistilnice Polak. Poštenega najditelja prosim, da jih vrne proti nagradi. Skornšek Maks, Rudarska 2, Velenje.

- KOMBI VW — odpri,
- UGODNO PRODAM.
- STROZAK Velenje,
- telefon 851-127 ali
- 850-333.

**Ste že
naročeni
na tednik
Naš čas?**

**»FIDELINKA« SUBOTICA
P. E. PEKARNA VELENJE**

RAZPISUJE PROSTA DELOVNA MESTA:

- en KV ključavničar
- dva KV obratna električarja
- dva NK delavca — vratarja

Prošnje pošljite na naslov: »FIDELINKA« P. E. PEKARNA VELENJE.

**AVTO-MOTO DRUŠTVO ŠALEŠKE DOLINE
VELENJE**

- bo organiziralo tečaj za voznike in-
- struktorje praktične vožnje A in B ka-
- tegorije. Prijave sprejemajo vsak dan
- v društveni pisarni od 10. do 15. ure,
- najkasneje do 30. junija 1975.

Izletnik

CELJE TOZD-TURISTIČNA AGENCIJA

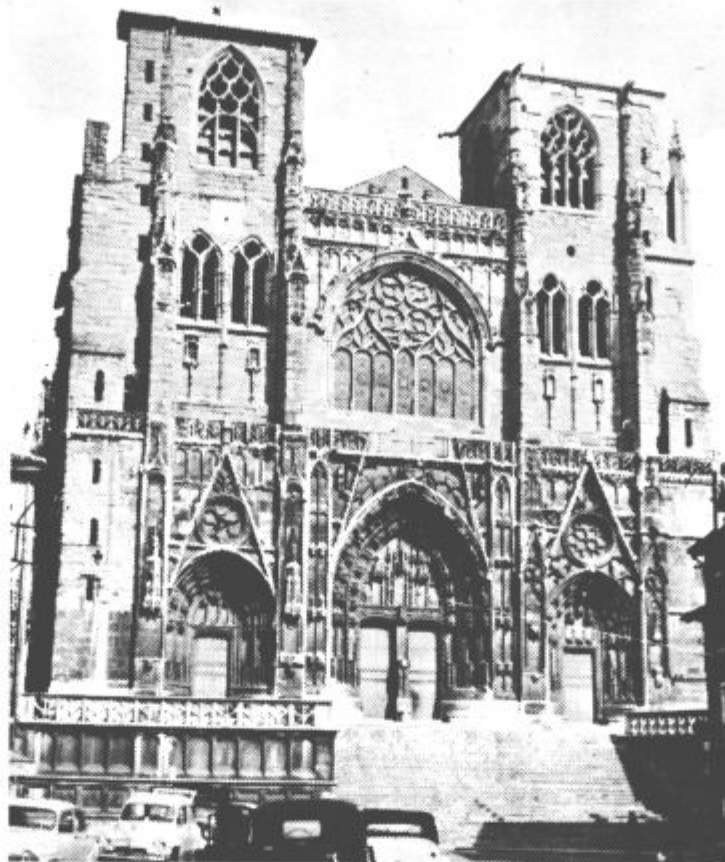
Vabimo vas na potovanje v SOVJETSKO ZVEZO:

1. LENINGRAD — MOSKVA
2. LENINGRAD — NOVGOROD — MOSKVA — VLADIMIR — SUZDALJ
3. LENINGRAD — VOLGOGRAD — MOSKVA
4. KIJEV — LENINGRAD — MOSKVA
5. LENINGRAD — TALLIN — RIGA — MOSKVA
6. LENINGRAD — TAŠKENT — BUHARA — SAMARKAND — MOSKVA
7. LENINGRAD — TBILISI — EREVAN — MOSKVA
8. KIJEV — HARKOV — MOSKVA
9. LENINGRAD — JALTA — SOČI — MOSKVA
10. MOSKVA — NOVOSIBIRSK — AKADEMOGOROD — IRKUTSK — BAJKAL — BRATSK — MOSKVA

Sovjetska zveza je ena najbolj zanimivih držav na svetu in jo vsako leto obišče več milijonov turistov z vsega sveta. Presenečeni in zadovoljni nad vsem, kar so videli in obogatili z novimi izkušnjami, se vračajo domov, prepričani, da so odkrili nov in zanimiv svet.

VSEM POTNIKOM OMOGOČAMO 12-MESEČNO POSOJILO ZA VSA NAŠA POTOVANJA V SOVJETSKO ZVEZO.

Prijave in informacije pri naših poslovalnicah: CELJE, ŽALEC, VELENJE, MOZIRJE.

Vienne

**MLADINKE
IN MLADINCI**

Občinska konferenca socialistične mladine Slovenije Velenje vam je pripravila možnost preživeti vaš dopust v naših partnerskih mestih — v ESSLINGENU — ZR Nemčija in v VIENNU — Francija. Gre za mednarodno mladinsko izmenjavo.

ESSLINGEN — 10 DNEVNO LETOVANJE (OD 13.8. — 23.8. 1975)

Skupina 10 mladink in mladincev z vodičem bo odpotovala v Esslingen 12. 8. 1975 zvečer.

Po programu, ki ga je pripravila mladinska organizacija v Esslingenu, bo naša skupina bivala skupaj z italijansko, francosko in ameriško skupino, ki bodo v istem času v Esslingenu. Program je zelo pester, tako da se bo mogoče seznaniti s kulturnozgodovinskimi znamenitostmi, družbeno ureditvijo, življenjem in običaji tamkajšnjih prebivalcev. Seveda ne bo manjkalo zabavnih prireditev in izletov. Sam Esslingen je slikovito staro mesto v bližini Stuttgarta.

Cena znaša 1.350,00 din za osebo.

VIENNE — 14-DNEVNO LETOVANJE (OD 12. DO 26. 7. 1975)

Prelepo staro francosko mesto v bližini Lyona je že lani sprejelo mladince iz Velenja. Njihovega programa sicer še ne poznamo, vendar smo prepričani, da bo bogat in zanimiv. Odhod bo 12. julija 1975, vrnitev pa 26. julija 1975. Skupina bo štela deset oseb in vodjo skupine.

Cena izleta v Vienne je 1.700,00 din na osebo.

Za obe letovanji velja starostna omejitev od 17 do 27 let.

Neznanje jezika ni ovira, ker bo vodja skupine istočasno prevajalec.

V ceni je zajeto kompletno 10 oziroma 14-dnevno bivanje in potovanje z vlakom. Razliko do polne cene krije Komisija za mednarodne odnose.

Pri prijavi bodo imeli prednost tisti, ki bodo sprejeli na dom goste iz obeh mest.

V Velenju pričakujemo skupino mladinske izmenjave iz Esslingena in Vienna v času od 28. 6. do 12. 7. 1975. Pohitite s prijavi. Tisti, ki bo vzel na dom našega gosta, bo imel popust pri letovanju v Nemčiji oz. Franciji v približni višini 1.000,00 din.

Prijave sprejema Občinska konferenca ZSMS. Nekaj mest je še prostih.

Esslingen

**RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKI
KOMBINAT VELENJE**
Kadrovsko-socialni sektor

RAZPISUJE

za šolsko leto 1975/76
NASLEDNJE ŠTIPENDIJE:

I. NA VISOKIH ŠOLAH:

- rudarska fakulteta — 5 štipendij
- ekonomska fakulteta — 4 štipendije
- strojna fakulteta — 3 štipendije
- elektro fakulteta — 3 štipendije
- gradbena fakulteta — 1 štipendija
- visoka šola za organizacijo dela — 1 štipendija

II. NA VIŠJIH ŠOLAH:

- elektro smer — 4 štipendije
- strojna smer — 4 štipendije
- višja šola za organizacijo dela — 2 štipendiji

III. NA SREDNJIH ŠOLAH:

- rudarska smer — 15 štipendij
- strojna smer — 19 štipendij
- elektro smer — 19 štipendij
- gradbena smer — 2 štipendiji

IV. POTREBE PO UČENCIH V GOSPODARSTVU:

- instalater centralne kurjave — 5 učencev
- vodovodni instalater — 3 učence
- avtomehanik — 5 učencev
- obratni električar — 9 učencev
- klepar — 5 učencev
- kalilec — 1 učenec
- brusilec — 3 učence
- kovač — 1 učenec
- zidar šamoter — 1 učenec
- tesar — 4 učenci
- mizar — 6 učencev
- pleskar — 2 učenca
- zidar — 6 učencev
- električar — jaki tok — 5 učencev
- električar — šibki tok — 1 učenec
- ključavničar — 20 učencev
- strugar — 7 učencev
- rezkalec — 7 učencev
- orodjar — 4 učence
- offset strojni knjigotiskar — 2 učenca

Kandidati naj oddajo vloge na obrazcu DZS 1,65 do 1. avgusta 1975. K vlogi naj priložijo fotokopijo spričevala zadnje šole.

Prijave sprejema kadrovska služba REK, Velenje, Rudarska 6 (soba 32).

KEMIČNA ČISTILNICA Polak Marjana

- Stranke obveščamo, da bo zaradi kolektivnega
- dopusta čistilnica zaprta od 19. julija do
- 11. avgusta 1975.

**ČLANOM RUDARSKO-
ELEKTROENERGETSKEGA
KOMBINATA VELENJE**

iskreno čestitamo
za njihov praznik — 3. JULIJ

Ljubljanska banka

Podružnica VELENJE

**hotel
paka**

V središču trgovskega centra Velenja

ksc

- Prijetnost
- Udobnost
- Solidnost
- Kvaliteta

Kavarna slaščičarna »Center« nudi svoje usluge po zmernih cenah!

Po vaši želji sprejemamo naročila slaščičarskih izdelkov za dom, za razne priložnosti.

Da bo vam še bolj prijetno, vam igra za razvedrilo pianist Dragutin Grabnar, vsak dan od 16. do 21. ure.

KSC je odprta vsak dan od 8.30 do 21.30 ure. V ponedeljek je zaprta.

Želimo vam prijetno počutje v »KSC« in na svidenje.

Deset let odbojke v Topolšici

Tudi odbojka je lep šport, so dejali v Topolšici pred leti in danes verjetno ni krajana, ki ne bi vedel, da njihovo moštvo uspešno nastopa v mariborsko-celjski ligi. Letos so osvojili drugo mesto. Če bi bili igrali tudi v jesenskem delu tekmovalnega leta uspešno kot v spomladanskem, ko niso izgubili nobene tekme, bi bili zagotovo prvi. Tako so se morali zadovoljiti z drugim mestom, kar je prav tako lep uspeh v letu, ko praznuje klub deseto obletnico.

Ob tem jubileju so v nedeljo organizirali turnir, katerega so se udeležili odbojkarji Braslovč in Šempetra, člani druge slovenske lige ter celjskega Ingradra. Prvo mesto so zasedli domači igralci pred Braslovčani, Šempetrom in Ingradom.

Še več gledalcev kot turnir je pritegnila tekma med debelimi in suhimi, ki je bila dan poprej na istem igrišču. Zbralo se jih je najmanj 600.

Še preden se je tekma začela, sta sodnika srečanja Darko Me-

nih in Janko Kugonič stehala igralce. Pravilnik je namreč zahteval, da najdebelejši igralec suhih ne sme imeti več kot 70 kilogramov, pri najbolj suhem igralcu, ki je igral za debele, pa se kazalec na tehtnici ni smel spustiti pod devetdeset kilogramov. Menda ni treba posebej omenjati, da igralcev niso tehtali s takšno tehtnico, kot jo uporabljajo v trgovinah, ampak so si morali za to priložnost sposoditi napravo, ki jo uporabljajo ponekod za tehtanje telet in druge živine.

Sodnika pri „vaganju“ suhih nista imela nobenih težav, saj je imel najlažji igralec le 52 kilogramov najtežji pa 66. Zelo pa se je zavleklo tehtanje debelih. Najhuje je bilo, ko sta morala spraviti na tehtnico najboljšega (čitaj najtežjega) igralca debelih Ivana Mazeja – Kolauterja. Na pomoč jima je moral priskočiti nekaj močnih domačinov. Kljub temu Kolauterju niso bili takoj kos, saj jim je nekajkrat padel s tehtnice. Končno se je kazalec za trenutek ustavil pri 130 kilogramih. Ne vemo, ali sta sodnika pri tem tehtanju debelih nekoliko pogledala skozi prste. Od „njiju“ namreč nismo mogli zahtevati, da bi to težavno nalogo ponovila. Verjetno bi bila potem preutrujena in organizator bi moral iskati nova. Po opravljenem tehtanju je bil znan tudi že prvi rezultat – 753:412 v korist debelih.

Poleg obeh trenerjev, ki sta moštvi menda nekaj tednov pripravljala na srečanje leta v Topolšici, so se ob igrišču pred tekmo zbrali tudi maserji in dekleta v lepih belih plaščih za vsak primer. Pripravljen je bil tudi traktor z veliko in močno prikolico za morebiten prevoz v bolnišnico huje ranjenih.

Maserji debelih so med tekmo z velikim veseljem masirali svoje dobro hranjene igralce. Maserska ekipa suhih je bila navzoča le zaradi ugleda predstavnikov suhe ekipe. Bila

Gledalci so bili najbolj navdušeni nad igro Kolauterja. Pokazal je nekaj enkratnih udarcev z roko, zanemarjal pa ni tudi nog.

Kapetan suhih je bil nekajkrat na tleh. Močna injekcija žlahtne kapljice ga je vsakokrat spravila pokonci.

je namreč praktično brez dela, ker masiranje kosti ni poznala. Pred tekmo smo vprašali nekaj gledalcev, kakšen bo rezultat. Vsi so stavili na suhe. Tudi sami smo menili, da je gibčnost glavno orožje suhih. Dež, ki se je ulil pred srečanjem, je vse stave obrnil na glavo. Čeprav so debeli zaradi razmočenih tal težko premikali noge, so bili vendarle na boljšem. Zaradi dežja je zoga precej pridobila na teži in vsakokrat, ko je priletela na roki suhih, smo za-

mižali v strahu, da bo počila kakšna koščica.

Na veselje, ki tudi presenečenje gledalcev so suhi končali tekmo sicer s celimi rokami, ki pa so se lep čas po tekmi nemotno visele ob telesu. Tudi rezultat je bil ugoden za suhe. Izgubili so le s 3:2.

Zelimo jim, da bi si do prihodnjega leta čimbolj opomogli, saj je bilo ob podelitvi pokala rečeno, da bodo tekme med debelimi in suhimi v Topolšici postale tradicionalne.

ŠPORT

● ZAKLJUČNA PRIREDITEV V VELENJU

Pestra dejavnost ŠŠD

V domu kulture v Velenju je bila zaključna prireditev z razglasitvijo rezultatov tekmovalnega šolskih športnih društev osnovnih in srednjih šol iz vse Slovenije.

Tekmovanja, ki ga je pred petimi leti razpisal republiški center za ŠSD, se je v zadnjem tekmovalnem obdobju, ki je veljalo v počastitev 30-letnice osvoboditve, udeležilo več kot 150 šolskih športnih društev.

V pozdravnem govoru je predstavnik republiškega centra ŠSD Vlado Vobovnik povedal, da se je v minulem petletnem obdobju razvila bogata in pestra dejavnost, v katero je vključenih več kot 120 tisoč aktivnih mladih športnikov. Tovrstna tekmovanja ŠSD imajo še poseben pomen in posebno vrednost, kar se ne omejuje zgolj

na doseganje športnih rezultatov na tekmovalnih, marveč je njihova dejavnost tudi usmerjanje v vsestransko angažiranje mladine. To pa omogoča uresničevanje najširših družbenih ciljev.

Mlade športnike je pozdravil v imenu skupščine občine Velenje podpredsednik izvršnega sveta Lado Zakošek.

Prireditelj te zaključne svečanosti ŠSD osnovne šole G. Šiliha Velenje je pripravil nastop mladih iz Šoštanja, Šmartnega ob Paki in Velenja.

Najvišje letošnje priznanje sta prejela osnovna šola F. Prešerna iz Kranja in Gimnazija iz Murske Sobotne.

Med najboljšimi društvi srednjih šol je tudi ŠSD rudarskega šolskega centra Velenje, ki je vseh pet let bilo med prvimi petimi. V lanskem in letošnjem tekmovalnem letu so Velenjčani bili tretji. To je lep uspeh in priznanje, ki ga je moč doseči z načrtnim delom in prizadevanjem tako učiteljev telesne vzgoje kot ostalih sodelavcev, ki pomagajo mladim na rudarskem šolskem centru. Tudi osnovna šola Biba Roček iz Šoštanja je letos dosegla izjemen uspeh in se uvrstila na tretje mesto. Športna dejavnost na tej šoli je nad vse pomembna, saj je ena izmed redkih šol, ki imajo celodnevni pouk.

Vrstni red najboljših:

Srednje šole: 1. gimnazija Murska Sobota 394, 2. gimnazija Ravne na Koroškem 380, 3. Rudarski šolski center Velenje 334, 4. gimnazija Tolmin 305,5, 5. tehniška šola Celje 296, 6. gimnazija Celje 293, itd. Osnovne šole: F. Prešeren Kranj 396, 2. L. Seljak Kranj 365, 3. B. Roček Šoštanj 361, 4. Heroja Bračiča Trzin, 5. OŠ Senovo 358, 6. F. Vrunča Celje 356, itd.

ljubljska banka

ime, ki zagotavlja sodobno, učinkovito in zanesljivo bančno poslovanje

● KOŠARKA

Dobra igra Elektre

Košarkarji Elektre iz Šoštanja so letos presenetili z dobro igro. Po 10. kolu v slovenski B ligi so na tretjem mestu. Nosilca igre sta nedvomno graditelj igre Jerič in odlični strelci Polovšek. Zato so uspehi šoštanjskih košarkarjev njuna zasluga, saj dosegata največ zadetkov, seveda tudi ob dobri igri ostalih igralcev. V zadnjem času se je izkazal mladi Breznik, ki ima vse možnosti, da se razvije v odličnega košarkarja. Svoj delež k uspehu so prispevali tudi Kristan, Koren, Fuerst, Holešek in drugi.

V zadnjem srečanju so šoštanjčani premagali košarkarje iz Litije z rezultatom 97:87 (45:38). Največ zadetkov so dosegli – Polov-

šek 38, Jerič 28, Breznik in Kristan po 10.

Bežigrad 74	10 10 0 937:729 20
Radenska	10 8 2 847:764 16
Elektra	10 7 3 910:878 14
Koper	10 6 4 774:750 12
Jesenice	10 6 4 751:747 12
Ljubljana	10 6 4 768:776 12
Konus	10 5 5 869:813 10
Salonit	10 4 6 736:716 8
Marles	10 4 6 719:718 8
Litija	10 2 8 749:803 4
Lesonit	10 1 9 678:853 2
Zagorje	10 1 9 719:910 2

Šmarčanke

Mlade rokometašice iz Šmartnega ob Paki so v prvi kvalifikacijski tekmi za vstop v slovensko rokometašno ligo premagale ekipo iz Lendave z rezultatom 20:6 (11:6). Največ zadetkov so dosegle Kolenc 7, Jeraj 4, Podjavoršek 3.

Mednarodni atletski miting v Velenju

V počastitev 100-letnice rudarjenja v Velenju bo v torek 1. julija ob 17. uri na stadionu ob jezeru mednarodni atletski miting, ki ga prireja atletski klub Velenje.

To bo prva preizkušnja

novih atletskih naprav, prekritih s posebno umetno snovjo rubcor.

Nastopilo bo 150 atletov in atletinj iz Linza, Gradca, Celovca (Avstrija), Trsta in Catanie (Italija), iz vseh slo-

venskih klubov, več reprezentantov med njimi najhitrejša jugoslovanska Jelica Pavličič, Rajherjeva, Avdibasičeva, Miloševićeva, metalce kroglice Ivan Ivančič, tekači Kuzmanovič, Meden in drugi.

POROKE

– Branko SKORNŠEK, roj. 1953, ključavničar iz Slatine št. 33 in Nuša SEMENC, roj. 1957, prodajalka iz Letuša
– Andrej JURKOVNIK, roj. 1951, viličar iz Lepe njive in Ivanka PODVRATNIK, roj. 1955, kmetovalka iz Skorna pri Šoštanju
– Danilo PRAZNIK, roj. 1953, strojni ključavničar iz Lokovice in – Jožica STROŽIČ, roj. 1951, delavka iz Lokovice
– Janez ZELČER, roj. 1952, strugar iz Škal in Majda BEG, roj. 1955, strojepiska iz Gaberka
– Zdravko FAJDIGA, roj. 1951, transporter iz Lepe njive in Marjana PODVRATNIK, roj. 1956, delavka iz Lokovice 137
– Peter REŽEN, roj. 1950, ključavničar iz Šoštanja, Koroška 18 in Irena PEVCIN, roj. 1950, administrator iz Šoštanja, Kajuhova 7
– Branko MEDVED, roj. 1951, delavec iz Šoštanja, Kajuhova 39/a in Majda MENCINGAR, roj. 1951, delavka iz Šoštanja, Kajuhova 39/a
– Ludvik ŠUMAH, roj. 1953, električar iz Gaberka in Milena KRISTAVČNIK, roj.

1953, prodajalka iz Gaberka
– Vladimir VRABIC, roj. 1951, ključavničar iz Škal št. 36 in Marija LENKO, roj. 1955, delavka iz Raven
– Ivan OŠTIR, roj. 1947, statistik iz Pake pri Velenju in Marjana KOŽELJNIK, roj. 1951, knjigovodja iz Topolšice
– Alojz MAZEJ, roj. 1953, delavec iz Belih vod in Majda GOLOB, roj. 1956, delavka iz Florjana
– Ivan PREMUŽIČ, roj. 1953, rudar iz Velenja, Tomšičeva cesta in Marica HRIBERŠEK, roj. 1952, delavka iz Velenja, Tomšičeva cesta
– Alojz TAŠIČ, roj. 1952, skladiščnik iz Pake pri Velenju in Irena LUKNER, roj. 1953, slaščičarka iz Velenja, Cesta pod parkom 10
– Zvonimir KLAJŽ, roj. 1949, avtomehanik iz Podkraj in Jožica ŠTRUC, roj. 1950, delavka iz Podkraj pri Velenju
– Matjaž ZAJC, roj. 1950, avtomehanik iz Saleka in Franciška SUHOVERŠNIK, roj. 1952, natakarka iz Velenja, Tavčarjeva c.
– Ivan LIPNIKAR, roj. 1945, kovinostugar iz Maribora in Metoda ŠTERK, roj. 1955, administrator iz Velenja, Ljubljanska c.
– Mirko SAJKO, roj. 1947, absolvent-vzgojitelj iz Velenja, Celjska c. in Mira OČEPEK, roj. 1950, študent in Konovega
– Mujo DRUŽIČ, roj. 1942, de-

lavc iz Velenja, Saleška in Nihada JAGANJAC, roj. 1957, delavka iz Velenja, Jenkova c.
– Bogoljub STARC, roj. 1952, avtomehanik iz Velenja, Jenkova c. in Marjana NAVODNIK, roj. 1956, prodajalka iz Velenja, Prešernova c.
– Viktor ŠOLINC, roj. 1954, tehnični risar iz Kavč in Dragica OSTRUH, roj. 1956, delavka iz Kavč
– Ivan JOŽE ŽERDONER, roj. 1953, strojni ključavničar iz Pake pri Velenju in Milijana VODOVNIČNIK, roj. 1957, delavka iz Pake pri Velenju
– Ivan ŠEDOVNIK, roj. 1951, električar iz Velenja, Sercejeva c. in Marja VOCOVIČ, roj. 1956, šivilja iz Starega trga
– Stjepan VARGEK, roj. 1949, rudar strojnik iz Velenja, Jenkova c. in Zlatka OTOREPEC, roj. 1956, delavka iz Velenja, Sercejeva c.
– Franc SLUGA, roj. 1941, talilec iz Jesenic in Terezija ROTOVNIK, roj. 1949, delavka iz Velenja
– Jože NIEGELHELL, roj. 1951, prodajalec iz Pake pri Velenju in Zorislava MIKLAVŽINA, roj. 1951, delavka iz Hrastovca
– Mario ŽIBERT, roj. 1952, avioelektričar iz Velenja in Marjanca DOLAR, roj. 1950, administrator iz Velenja

Zibika še vedno gradbišče

Pred letom je Kozjansko prizadel potres, ki ga bodo tamkajšnji prebivalci pomnili celo življenje. V te zaostale kraje se je s tem dnem zgrnilo še eno gorje — marsikdo je namreč izgubil streho nad glavo. Med kraji, ki so bili najbolj prizadeti, je bila vsekakor tudi Zibika, kraj ki šteje kakšnih tisoč ljudi, od tega večino kmetov.

Slovenska javnost se je naenkrat zganila; kakor da bi hoteli v trenutku popraviti krivico, ki so jo deleli Kozjancem dolgih trideset let po vojni, ki je terjala tudi med Kozjanci velike žrtve.

Med prvimi, ki so priskočili na pomoč, je bila velenjska občina. V nekaj mesecih so Velenjčani z udarniškim delom v Zibiki postavili novo šolo, ki bo trajen spomenik solidarnosti razvite občine do zaostale kmečke vasi. Iz te pomoči so se rodile tesne vezi, ki so pripeljale do pobratenja Zibike z velenjsko krajevno skupnostjo Center levi breg. Listino o pobratenju pa so podpisali tudi zibiški in gabiški mladinci (slednji so se izkazali pri obnavljanju in gradnji hiš).

Ko sem bil v začetku junija, po devetih mesecih, spet v Zibiki, sem bil nemalo presenečen. Skoraj bi lahko rekel, da ob vsaki stari, razpokani hiši raste nova, prostorna hiša. Te hiše sicer še niso dograjene, kajti ljudem je že začelo primanjkovati denarja. Z dvajset milijoni so komajda lahko spravili hiše pod streho. In ni čudno, da je marsikatera družina prebila (na srečo dokaj mило) zimo kar v lesenih barakah, ki so jim jih postavili v zadnjem trenutku. Z marsikom sem se pogovarjal o potresu in sedanjem življenju v Zibiki in dobil sem občutek, da je ljudi strah, kdaj se bodo lahko vselili v nove hiše. Radi bi to seveda še letos, pa kaj ko je vsa nadaljnja gradnja odvisna od denarja.

Ob vsem tem pa je peščica njihovih sovaščanov ravnila z dodeljenim posojilom zelo nespametno. Dogajalo se je celo, da so preprodajali gradbeni material, da so si lahko kupili stvari, za katere denar ni bil namenjen. Da bi si gradili hišo, ki so je bili bolj potrebni, pa niso pomislili.

Nad tem početjem pa so seveda tisti, ki so se trudili denar porabiti kar se da pametno, ogorčeni. Bilo je še dosti neprijetnih stvari, ki so med sosedi izbruhnile po potresu; ljudje pač ne moremo iz svoje kože.

Vsi Zibčani so najbolj veseli nove šole. Danes se radi pohvalijo, da je najlepša v okolici. To šolo so zares sprejeli hvaležno, kot nesebično pomoč. Za druge oblike pomoči pa pravijo, da pravzaprav ni pomoč, ampak vračanje dolga. In prav imajo.

Ob vsem tem pa je zadnje čase padla krepka senca na velenjski Vegrad, ki je izvajalec gradbenih del na območju Zibike. Ljudje pravijo, da so druga podjetja veliko uspešnejša. Vegradovi delavci v Zibiki delajo izredno počasi, nesolidno in se, kot je dejal nekdo, obnašajo kot „gospodari sveta“. „Nočemo biti nehvaležni. Nasprotno! Ampak to Vegradovo obnašanje pa res presega vse meje. Krepko plačujemo njihovo delo. Dela na učiteljskem bloku se že sedem tednov skoraj ne premaknejo, čeprav so sredstva zagotovljena, in je treba opraviti le še nekatera zaključna dela.“ so Zibčani polni očitkov. Te probleme bo treba vsekakor kmalu rešiti, saj končno ni več daleč do zime, in kdo ve, če bo ta letos spet tako prizanesljiva.

Eden največjih problemov, ki jih je treba rešiti v Zibiki, je gotovo nova cesta, ki je menda že obljubljena... Eno je gotovo: dokler ceste ne bo, v Zibiki ne bo gospodarskega napredka.

Središče Zibike slej ko prej ostaja nova šola. V njej je cel dan veselo kljub temu, da otroci ne smejo v razrede obuti. Zavedajo se, da šole ne smejo zanemarjati. Komaj pa čakajo nove telovadnice, ki so jim jo Velenjčani tudi obljubili. Še posebej pa so veseli četrtošolci, ki so pravkar v Domu rudarjev v Fiesi preživeli deset čudovitih dni. Skoraj vsi so se naučili plavati.

Ko sem pešal po makadamski cesti proti Pristavi (mimo-gradje: na tej cesti bi lahko sadili krompir), sem premišljeval, da tridesetletni dolg še ne bo tako kmalu izplačan.

V. VRBIČ

Študenti iz Šaleške doline na pogovoru s Franjom Kljunom in Lado Zakošekom

Biti moramo nit

„Presenetilo me je delo vašega študentskega kluba. Kljub majhnim spodrslijem, je to zelo pomembno za nadaljnjo izgradnjo Šaleške doline. Naša naloga je, da skupaj tvorimo nit med preteklostjo in sedanostjo in se kot del delavskega razreda borimo proti vsem nasprotnikom, ki poskušajo ovirati naša prizadevanja.“ je poudaril podpredsednik IS skupščine občine Velenje Lado Zakošek na razgovoru predstavnikov skupščine občine, družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti in Šaleškega študentskega kluba.

Na prijetnem pogovoru, ki je bil v petek, 13. junija, je predsednik Šaleškega študentskega kluba Peter Rebernik najprej spregovoril o namenu našega kluba, našem delu in problemih, s katerimi se srečujemo pri svojem delovanju. Program dela, katerega smo si zastavili na začetku študijskega leta, smo skoraj v celoti izpolnili. Srečevali smo se predvsem s finančnimi težavami, vendar smo tudi te nekako premostili in postavili že program za naslednje leto, da bo naše delo v jeseni lahko takoj steklo.

Zelo veseli smo bili besed Franja Kljuna, ki je poudaril, da je naš klub eden od najbolj aktivnih v Sloveniji, seveda pa mora biti naše delo v prihodnosti še boljše, pravočasno programirano in usklajeno. Ker imamo težave tudi s prostori,

bomo v prihodnje lahko opravljali administrativne posle v delegatski pisarni, ki bo kmalu ustanovljena.

Študenti si že dolgo želimo prostor v Velenju, kjer bi lahko študirali, saj knjižnica ni najbolj primerna za to. Tako smo pretehtali nekaj možnosti in vsi upamo, da se bo prostor v naslednjem študijskem letu že našel. Spregovorili smo tudi o pomanjkanju zabave za mlade v naši občini, slabem filmskem sporedu in nekaterih drugih težavah. V prihodnosti pa bomo vsekakor morali posvetiti več pozornosti povezovanju s samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Lado Zakošek je govoril tudi o napredovanju v študentski politiki, s katero je precej težav, vendar pa se uspešno urejuje.

Melita Vovk

- Delavcem Rudarsko-elektroenergetskega
- kombinata Velenje čestitamo ob 100-letnem
- jubileju in dnevu rudarjev!

UREDNIŠTVO „NAŠEGA ČASA“
IN RADIA VELENJE

Del zelenice je že tako uničen, zato lahko brezskrbno zapeljemo nanjo, si je verjetno dejal lastnik „fička“ na sliki ter tako tudi storil. Morda z zadnjimi kolesi res ni napravil nobene škode, prehitel so ga drugi, je pa s sprednjimi zapeljal na travo. In če bo šlo tako naprej, se bojim, da okrog Name kmalu ne bo več zelene trave.

Drugi posnetek smo napravili le nekaj sekund za prvim, pred Zibiko. Čeprav je bilo prostega asfalta še veliko, ga je lastnik mopeda spregledal in svoje vozilo parkirjal med vrtnicami. Nismo čakali tako dolgo, da bi videli, če je morda kakšno vzel tudi s sabo.

Voznikom tovornjakov (vsaj nekaterim) je zelo malo mar, kako bodo pripeljali smeti in druge neuporabne predmete na smetišče v Skale. Pogostokrat imamo namreč občutek, da jim gre le za to (nekaterim seveda), da opravijo vožnjo do Skal in nazaj. Če temu ne bi bilo tako, cesta prav gotovo ne bi bila tako „lepo“ okrašena, kot prikazuje gornji posnetek. Kot da bi nekdo v reklamne namene trosil lepake. Verjetno pa to namigovanje ne bo držalo, ker zastarelih računov nihče ne uporablja v te namene.

AFRIŠKIM DOŽIVETJEM NAPROTI

Brane Hohnec iz Velenja in še trije njegovi tovariši so odšli na pot po vroči Afriki — Našim bralcem bodo vsake štirinajst dni poročali, kako jim je — Danes objavljamo prvi zapis

PRIPRAVE

Nekoga dne si je Blaž zaželel jeep, midva s Sandijem pa sva se že videla z njim v afriških savanah. Nenadoma smo se zavedeli, da se sploh ne pogovarjamo več o jeepu, ampak o potovanju v Afriko.

APRIL 1975

V strašno pustem deževnem večeru smo vsi trije spet sedeli skupaj „Pod lipco“ v Ljubljani ob vrčkah uniona. Ta večer naj bi padla odločitev. Čeprav tega ni nihče glasno povedal, smo vsi vedeli, da je možno samo dvojce: da ali ne. Potrebni sta bili natančno dve uri in deset minut in seveda nekaj uniona, ko je kocka odločno obstala na „da“. In v tistem hipu je stalo pred nami kup težav in ovir. Vsak je moral namreč rešiti svoje vprašanje študijskih obveznosti in še malce važnejše finančno vprašanje. Kljub vse-

mu temu smo se izpod „Pod lipce“ vračali veseli in dobro razpoloženi — Blaž, študent etnologije, in Sandi, študent geografije, vsak na svoj dom v Ljubljani, jaz, študent geografije, pa v študentsko naselje.

MAJ 1975

Z velikim navdušenjem se nam je pridružil četrti član

Blaž Telban

odprave — Marjan, študent ekonomije. Tokrat smo v toplem popoldnevu sedeli v „Riu“, na dnevnem redu pa so bila tehnična vprašanja naše odprave v Afriko. Prva točka — problem vizumov za države, s katerimi imamo ali pa nimamo diplomatskih odnosov. Že na samem začetku nam namreč ni uspelo dobiti vize za Španijo, zato je varijanta prebijanja na afriško celino po zahodni strani odpadla. Izločena je bila tudi direktna varijanta, kajti ladijski prevoz čez Sredozemsko morje bi bil za nas predrag. Ostala je torej

Aleksander Jakoš

vzhodna pot. Z bližnjega vzhoda pa so vseskozi prihajale za nas neugodne novice v stalnih spopadih med Izraelci in Arabci. Kljub temu smo sklenili, da bomo na „črno celine“ stopili prav v tem delu, in sicer naj bi bila prva država, ki bi jo obiskali, ZAR.

Čez nekaj dni smo bili vsi štirje že v naši prestolnici — Beogradu. Po celodnevem maratonskem divjanju od enega konzulata do drugega, smo nazadnje pozno popoldne v beograjskem „restoranu“ ugotovili, da se njihovo pivo sploh ne more primerjati z na-

Brane Hohnec iz Velenja

šim unionom, da raje ne omenjam laškega piva. Ta ugotovitev pa ni pokvarila dobre volje, ki nas je obsedla ob pogledu na naše potne liste. Dobili smo namreč vizume za Centralno afriško republiko, Kenijo, Nigerijo, Egipt, Libanon, Sudan, Sirijo, Libijo in zagotovila za prosto pot čez Tunizijo, Etiopijo, Zaire, Kongo, Tunis, Maroko, Alžirijo in še nekatere države.

V Ljubljani smo torej na zemljevidu že lahko zarisali našo pot po celine tropskega sonca. Okvirno bo potekala takole: Ljubljana, Niš, Sofija, Istanbul, Haleb, Beirut, (vlak); Beirut, Kairo (letalo), Kairo, Asuan, Atbara (ladja po Nilu); Atbara, Massaura, Addis Abeba, Nairobi (avto-stop, avtobus) Nairobi je naše izhodišče za vzpon na Mt. Kenijo in Mt. Kilimanjaro. Sledi spust v Tanzanijo do Viktorijinega jezera. Dalje Kampala — Kisangani — Bangui (torej čez Zaire v Centralno afriško republiko). Nato čez Kamerun in Nigerijo (trasa še ni podrobno izdelana) v Niger do mesta Zinder, ki bo naše izhodišče za pot čez Saharo do Aljera v Alžiriji. Sledi

Alger — Tunis (avtostop); Tunis — Palermo (ladja); Palermo — Ljubljana (vlak, avtostop).

Čas, ki nam je ostal od do-ločitve poti do odhoda, je potekal bliskovito. Vsak od nas je imel za vsak dan seznam nalog, ki jih je moral opraviti. Blaž je poskrbel za kovček zdravil in vozne rede prevoznih sredstev za nekatere države, Sandi majhno goro literature o Afriki, Marjan je vsak dan dopolnjeval seznam potrebne opreme, jaz pa sem risal traso naše poti. Proti kolikim virusnim boleznim smo bili cepljeni, niti ne vem. Vsak po svoje smo seveda tudi iskali stike z ljudmi, ki imajo kaj opraviti z Afriko (Mednarodni študentski klub, tuji študentje, naša podjetja, ki delajo v Afriki...)

Vsak tretji dan smo se sestajali in se dopolnjevali. Pa tudi nekatere študijske obveznosti je bilo treba izpolniti.

Zdaj gremo v srečanje z ljudmi črne polti, v srečanje s tropskim rastjem in tipičnim afriškim živalskim svetom. Kaj bomo doživeli...?

BRANE